

Stanislava Vrbková

Rok 2016 v Regionálním muzeu v Mikulově

Rok 2016 byl pro Regionální muzeum v Mikulově náročný a z pohledu milníků v historii této instituce jednoznačně výrazný. Po dlouhých letech příprav a zhruba osmi letech usilovné práce všech zúčastněných stran byla dokončena stavba Archeoparku Pavlov. Projekt výjimečný svou architekturou i moderně koncipovanou expozicí je věnovaný tématu paleolitu a světově unikátním nalezištím u Pavlova a Dolních Věstonic. Slavnostní otevření dne 28. května 2016 se stalo velkou událostí nejen pro Jihomoravský kraj, ale bylo v centru pozornosti kulturní veřejnosti celé republiky i vládních autorit – proběhlo za účasti premiéra vlády České republiky Bohuslava Sobotky a hejtmána Jihomoravského kraje Michala Haška. Jedinečná stavba archeoparku získala ve 24. ročníku soutěže *Stavba roku* právě tento prestižní titul, udělovaný odbornou porotou Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství.

V návaznosti na otevření archeoparku pak byla adaptována expozice v Dolních Věstonicích, která dosud podávala přehled poznatků o jednotlivých archeologických lokalitách z tohoto světově proslulého naleziště. Nová instalace představuje proměny podpálavské krajiny v průběhu uplynulého století, které nastaly v důsledku lidské činnosti, především vybudováním Vodního díla Nové Mlýny.

Přestože většina času a sil pracovníků muzea byla cílena na úspěšné dokončení projektu archeoparku, musela být samozřejmě i nadále věnována péče svěšenému majetku, především zámku, který pro svou rozlohu a historický charakter vyžaduje soustavnou pozornost. Pokračovala postupná oprava oken, jejichž stav je v mnoha případech havarijní, také repase lustrů v reprezentativních sálech a expozicích. Opravou sociálního zařízení a kuchyně u Nástupního sálu pokračovalo muzeum v rekonstrukci zázemí sálů sloužících ke krátkodobým pronájmům.

Z hlediska památkové péče a údržby byly důležité jednak oprava historického krovu Udírenské věže, dendro-chronologickým průzkumem datovaného do počátku 17. století, a zahájení restaurátorských prací na barokní Försterově bráně do zámeckého parku a Skvostné bráně na horním zámeckém nádvoří. Obě akce umožnila finanční podpora Jihomoravského kraje.

Pozornost byla v roce 2016 věnována i Památníku bratří Mrštíků v Divákách, pro který byl zpracován projekt na generální opravu budovy a realizaci nové stálé výstavy. Pro získání prostředků k uskutečnění tohoto záměru byla podána žádost o dotaci z evropských zdrojů.

Na poli odborné činnosti instituce pracují odborní pracovníci v osnách svých vědeckých a výzkumných plánů, sbírkotvorných koncepcí, případně úkolů souvisejících s prezentací práce muzea. Mezi důležité projekty této sféry muzejní činnosti patří například dlouhodobý záměr postupného restaurování obrazů z původních dietrichsteinských sbírek, které i v roce 2016 úspěšně pokračovalo. Podařilo se také potřebné rozšíření depozitáře podsbírký vlnářství, která je jednou z koncepčně nosných sbírek mikulovského muzea. V oblasti archeologické práce měl z vědeckého hlediska velký význam objev pohřebiště z doby stěhování národů v Drnholci. Výsledky odborné činnosti pracovníků muzea byly stejně jako každým rokem publikovány na stránkách sborníku RegioM a v dalších odborných periodikách.

Z výstavních projektů roku 2016 je zapotřebí zmínit realizaci výstavy věnované prusko-rakouské válce a příměří uzavřenému v roce 1866 právě v Mikulově – události zásadního mezinárodního významu, která se odehrála na mikulovském zámku za účasti předních evropských politiků té doby včetně pruského krále Viléma I. či kancléře Otto von Bismarcka.

Řada výstav, koncertů a přednášek byla připravena v synagoze pod hlavičkou muzejního programu *Živá synagoga*, a to za podpory Nadačního fondu obětem holocaustu, s nímž

muzeum již roky úspěšně spolupracuje. K dalším zdařilým muzejním programům patřil již tradičně *Májový víkend s muzejní nocí a Muzeum a škola pod zámeckou střechou*. Díky nově otevřenému Archeoparku Pavlov se muzeum také poprvé zapojilo do akcí konaných při příležitosti Mezinárodního dne archeologie.

K významným kulturním akcím nadregionálního významu, jichž je muzeum spoluorganizátorem, patří festival artdesignu *Křehký Mikulov* a výtvarné sympozium *Dílna*, které opět přivedly na zámek osobnosti svých oborů, jež pak recipročně zvyšují význam a úroveň kulturní práce muzea.

Mezi hudební události sezóny náleží nepochybně *Mezinárodní kytarový festival*, jehož neuvěřitelný třicátý ročník svými koncerty opět rozeznával zámecké sály. Ke známým hudebním programům patří již tradičně *Jazzový večer Karla Krautgartnera* – v letošním roce vítali jeho organizátoři v muzeu své hosty po šestnácté. Výjimečným počinem byl v roce 2016 zahajovací koncert mezinárodního hudebního festivalu *Concentus Moraviae*. Muzeum též dlouhodobě podporuje pořádání klavírních kurzů *Audaces fortuna iuvat*. Kongresové centrum mikulovského zámku bylo také již tradičně dějištěm mezinárodní taneční soutěže – letos tedy *Jaro 2016*.

Mikulovské muzeum hostilo a spolupřádalo několik vědeckých konferencí – protohistorickou konferenci věnovanou archeologii barbarů, archivní sympozium a celostátní ornitologickou konferenci.

Regionální muzeum v Mikulově se zhostilo svých úkolů v roce 2016 zodpovědně a resumé jejich výsledků leží na plusové straně hodnocení. Bylo dějištěm čilého kulturního ruchu i místem setkávání vědeckých pracovníků, cílem jednání politiků – přivítalo ve svých zdech i prezidenta republiky Miloše Zemana. Bylo muzeem vítajícím návštěvníky ve svých výstavních sálech a současně i organizací svými programy vstřícnou vůči mikulovským obyvatelům.

SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

Selekce – akvizice

Sbírkový muzea byly průběžně rozšiřovány vlastním sběrem, výzkumy a nákupy, případně převzetím sbírkových předmětů od jiných institucí. Regionální muzeum tak získalo cca 7 100 sbírkových předmětů do podsbírk *archeologie* a celkem 745 předmětů do dalších podsbírek. Všechny sbírkové předměty byly zapsány pod 136 přírůstkovými čísly do chronologické evidence.

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost v roce 2016 nezasedal. Byly nakoupeny čtyři sbírkové předměty v celkové hodnotě 53 836 Kč. Žádný sbírkový předmět nebyl v tomto roce ze sbírky Regionálního muzea v Mikulově vyrazen.

Přehled o akvizicích v roce 2016 v rámci jednotlivých podsbírek

Přír. číslo	Předmět	Počet kusů	Způsob nabytí	Podsírka
1/2016	Keramika, kosti, mazanice, štípaná, broušená a ostatní kamenná industrie; neolit – lineární keramika; Mikulov – Jelení louka	cca 5 000	převod (Archeologický ústav AV ČR Brno)	archeologie
2/2016	Keramika, kosti, štípaná industrie; mladší doba bronzová, vrcholný středověk; Drnholec – náměstí Svobody	cca 100	výzkum RMM	archeologie

3/2016	Keramika, štípaná industrie; mladší doba bronzová; Drnholec – Pod sýpkou	cca 100	výzkum RMM	archeologie
4/2016	Broušená industrie, bronzové artefakty; neolit, eneolit, mladší doba bronzová, středověk; Klentnice – Prostřední hony	7	výzkum RMM	archeologie
5/2016	Bronzová spona; doba římská; Mikulov – Pod tratí	1	výzkum RMM	archeologie
6/2016	Železný meč; doba římská; Milovice – Králičí vrch	1	výzkum RMM	archeologie
7/2016	Bronzový depot, keramika, železo, kosti; doba bronzová, latén; Velké Bílovice – Pod předními	cca 200	výzkum RMM	archeologie
8/2016	Keramika; pravěk, doba římská, novověk; Podivín – Hřebačka	8	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
9/2016	Keramika, mazanice, kámen; lengyel; Zaječí – Babašice/Babeschózel	11	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
10/2016	Železné sekery; vrcholný středověk, novověk; Pavlov – Děvín	2	výzkum RMM	archeologie
11/2016	Bronzová spona; doba římská; Mikulov – Kamenné	1	výzkum RMM	archeologie
12/2016	Bronzové artefakty; doba římská, středověk, novověk; Mikulov – Za jatkami	6	výzkum RMM	archeologie
13/2016	Fragmenty bronzové nádoby; doba římská; Mikulov – Czujanova pískovna	9	staré muzejní sbírky	archeologie
14/2016	Keramika, železné a bronzové artefakty, sklo, kostěné artefakty, štípaná industrie, osteologický a antropologický materiál; doba stěhování národů; Drnholec – Pod sýpkou	20	výzkum RMM	archeologie
15/2016	Dlaždice s reliéfní výzdobou; středověk; Boleradice – kostel	2	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
16/2016	Mince, stavební články, železa, kameny – vzorky; středověk; Brumovice – zaniklá středověká ves Divice	cca 200	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
17/2016	Keramika, kamenný brousek; středověk; Popice – U tří lip	69	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
18/2016	Keramika; mladohradištní období; Diváky – Horní řádek, čp. 105	7	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
19/2016	Mince, prsten, železné artefakty; novověk; Diváky – Chaloupky v lese	11	převod (ÚAPP Brno)	archeologie

20/2016	Keramika; pravěk, mladší a starší doba hradištní; Diváky – Herbenova čp. 199	12	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
21/2016	Hydraulický lis firmy Lange	1	koupě (Tomáš Hřebačka Podivín)	vinařství
22/2016	Stojan s košťřem	2	vlastní sběr	vinařství
23/2016	DVD s filmy o Novomlýnských nádržích	1	koupě (AVC SKYFILM, Ivan Střítecký, Prostějov)	fotografie, filmy, pohlednice, videozáznamy
24/2016	Pohlednice z Mikulovska	8	vlastní sběr	fotografie, filmy, pohlednice, videozáznamy
25/2016	Noviny k historickým událostem	7	vlastní sběr	nová historie
26/2016	Fotoaparát Zenit EM	1	vlastní sběr	nová historie
27/2016	Katalogy z vinařských výstav	4	vlastní sběr	vinařství
28/2016	Diplomy z vinařských výstav	4	vlastní sběr	vinařství
29/2016	Cyklus dřevorytů – vedut Břeclavi	1 sloha / 10 ks	převod (odborná knihovna RMM)	výtvarné umění
30/2016	Zlomky zvonu	8	nález	lapidárium
31/2016	Tabulky knihovní	3	nález	nábytek
32/2016	Skříňky k soškám	3	nález	nábytek
33/2016	Stolek	1	nález	nábytek
34/2016	Barokní židle – torzo	1	nález	nábytek
35/2016	Keramika; vrcholný středověk; Dolní Dunajovice – zaniklá středověká ves Hroznatice	9	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
36/2016	Keramika; vrcholný středověk; Nová Ves u Pohořelic – zaniklá středověká ves Lenovice	24	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
37/2016	Keramika, bronzová přezka; doba římská, vrcholný středověk; Strachotín – Šakvická ul.	44	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
38/2016	Keramika; vrcholný středověk; Velké Pavlovice – intravilán	9	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
39/2016	Keramika, kameny; vrcholný středověk, novověk; Kobylí	19	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
40/2016	Keramika, kosti, KPI, železo, uhlíky, mazanice; střední a mladší doba hradištní; Šakvice – Bílé břehy	cca 100	převod (ÚAPP Brno)	archeologie

41/2016	Keramika; latén, mladohradištní období, vrcholný středověk; Podivín – zaniklá středověká ves Nikidorf	cca 500	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
42/2016	Keramika; mladohradištní období, vrcholný středověk; Podivín – Glížova štěpnice	17	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
43/2016	Keramika; mladohradištní období, vrcholný středověk; Podivín – Na farské špici	11	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
44/2016	Keramika; vrcholný středověk; Podivín – Za Hřebačkovými	5	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
45/2016	Keramika; vrcholný středověk, novověk; Podivín – intravilán	4	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
46/2016	Fragment keramického šterchátka; mladší a pozdní doba bronzová; Klentnice – U lomu	1	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
47/2016	Keramika; pozdní eneolit, střední a mladší doba hradištní; Šakvice – Černé díly, Popice – U nádraží	15	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
48/2016	Keramika; latén, středověk; Rakvice – Rybníčky	10	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
49/2016	Keramika, struska; pozdní středověk; Horní Věstonice – intravilán	27	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
50/2016	Keramika, struska; středověk; Pohořelice – základní škola	8	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
51/2016	Keramika; středověk; Pohořelice – zaniklá středověká ves Přeráz	72	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
52/2016	Keramika, sklo; středověk; Cvrčovice – U splavu	31	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
53/2016	Keramika; novověk; Hustopeče – restaurace U Špagáta, Dukelské náměstí 40/14	10	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
54/2016	Keramika; středověk; Hustopeče – Homolí kopec	7	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
55/2016	Keramika, železo, lidské kosti; středověk; Velké Pavlovice – ZSV Trutmanice	cca 100	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
56/2016	Keramika; vrcholný středověk; Šitbořice – intravilán, pod kostelem	12	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
57/2016	Keramika; mladohradištní období; Mikulov – zámek	24	převod (ÚAPP Brno)	archeologie
58/2016	Špendlík a kroužek; novověk (habáni); Šakvice – Isidorek	2	převod (ÚAPP Brno)	archeologie

59/2016	Bronzový náramek; doba bronzová; Klentnice – pod Stolovou horou	1	výzkum RMM	archeologie
60/2016	Bronzové artefakty; doba bronzová; Klentnice – Za kovárnou	3	výzkum RMM	archeologie
61/2016	Kamenná plastika lidské hlavy; Hustopeče	1	výzkum RMM	archeologie
62/2016	Bronzová jehlice; doba bronzová; Klentnice – Neuhaus	1	výzkum RMM	archeologie
63/2016	Bronzová jehlice; doba bronzová; Pavlov – Pod pannami	1	výzkum RMM	archeologie
64/2016	Stříbrné mince; novověk (16.–17. století); Kobylí – Výnos	47	výzkum RMM	archeologie
65/2016	Bronzová spona, bronzový artefakt; doba římská, doba bronzová (?); Nové Mlýny – U obalovny	2	výzkum RMM	archeologie
66/2016	Železné kopí; latěn až středověk; Bulhary – U rasovny	1	výzkum RMM	archeologie
67/2016	Stříbrná mince, bronzové přezky, olověné kulky; novověk (17. století); Mikulov – Pulgarská stráň	15	výzkum RMM	archeologie
68/2016	Železná sekyra; novověk; Mikulov – Bulharské díly	1	výzkum RMM	archeologie
69/2016	Antropologický materiál; doba římská; Mikulov – Na rybníkách	5	převod (AÚ AV ČR Brno)	archeologie
70/2016	Keramika, železné artefakty; vrcholný až pozdní středověk; Drnholec – zaniklá středověká ves Holenice	cca 100	výzkum RMM	archeologie
71/2016	Keramika; mladohradištní období; Podivín – Rybáře, čp. 1275/38	15	výzkum RMM	archeologie
72/2016	Keramika, sklo, fragmenty omítek; novověk; Perná – kaple sv. Antonína	12	výzkum RMM	archeologie
73/2016	Keramika; pravěk; Mikulov – Bezručova ul., pole naproti bývalým kasárnám	23	výzkum RMM	archeologie
74/2016	Keramika, kosti; mladohradištní období; Mikulov – zámek, horní nádvoří	11	výzkum RMM	archeologie
75/2016	Kresby	26	nález (v zámecké obrazárně)	výtvarné umění
76/2016	Svítilna přizvední	10	převod (RMM)	nábytek
77/2016	Svaté obrázky a pohlednice	41	vlastní sběr	výtvarné umění

78/2016	Linoryty	2	dodatečný záznam	výtvarné umění
79/2016	Barevný tisk	1	vlastní sběr	výtvarné umění
80/2016	Pohlednice z Boleradic	3	vlastní sběr	fotografie, pohlednice, videozáznamy
81/2016	Fotoaparát Lomo Smena 8M	1	vlastní sběr	nová historie
82/2016	Drobné tisky z Mikulovska	26	vlastní sběr	nová historie
83/2016	Kronika Brigády socialistické práce farmy Výsluní Drnholec	1	vlastní sběr	nová historie
84/2016	Střešní tašky firmy Pisk & Turetschek	2	vlastní sběr	nová historie
85/2016	Radiobudík	1	vlastní sběr	nová historie
86/2016	Odznak Mikulov	1	vlastní sběr	nová historie
87/2016	Etikety pivovaru Mamut	3	vlastní sběr	nová historie
88/2016	Turistické suvenýry z RMM	37	vlastní sběr	nová historie
89/2016	Pohlednice k sarajevskému atentátu	7	vlastní sběr	nová historie
90/2016	Noviny k pohřbu TGM	4	vlastní sběr	nová historie
91/2016	Tričko domácí výroby	1	vlastní sběr	textil
92/2016	Oděvy k sokolskému sletu	19	vlastní sběr	textil
93/2016	Čelenka	1	vlastní sběr	textil
94/2016	Barchetové šaty	1	vlastní sběr	textil
95/2016	Zástěra	1	vlastní sběr	textil
96/2016	Šaty	1	vlastní sběr	textil
97/2016	Oděvy domácí výroby	49	vlastní sběr	textil
98/2016	Doma vyšívané textilie	11	vlastní sběr	textil
99/2016	Kožená kabelka	1	vlastní sběr	textil
100/2016	Ručně vyšívané dečky	16	vlastní sběr	textil
101/2016	Dámské oděvní součástky	3	vlastní sběr	textil
102/2016	Vyšívané dečky	4	vlastní sběr	textil
103/2016	Diplomy z vinařských výstav	10	vlastní sběr	vinařství
104/2016	Propagační materiály z Národního vinařského centra	6	vlastní sběr	vinařství
105/2016	Materiály z přehlídky „Otevřených sklepů“ v Březi a Dolních Dunajovicích	3	vlastní sběr	vinařství

106/2016	Opletená láhev na víno	1	vlastní sběr	vinařství
107/2016	Plastiky bratří Mrštíků od Vincence Makovského - sádrové modely	2	starý sběr	kopie a repliky
108/2016	Dámský kabátek z ŮLUV	1	vlastní sběr	textil
109/2016	Starý tisk - Luther, Martin: Der Zwelffte und letzte Teil der Bücher des Ehrnwirdigen herrn..., Wittenberg 1559	1	koupě (15 000 Kč)	knihy
110/2016	Herbářové položky	182	vlastní sběry	botanika
111/2016	Nahrávky regionálních kapel	3	vlastní sběr	fotografie, pohlednice, videozáznamy
112/2016	Fotografie strážmistra Petra Figury	1	vlastní sběr	fotografie, pohlednice, videozáznamy
113/2016	Pohlednice z Mikulovska	15	vlastní sběr	fotografie, pohlednice, videozáznamy
114/2016	Skleněné negativy mikulovského zámku	40	vlastní sběr	fotografie, pohlednice, videozáznamy
115/2006	Audiovizuální dokumentace akcí v Mikulově	6	vlastní sběr	fotografie, pohlednice, videozáznamy
116/2016	Pohlednice Perné	1	vlastní sběr	fotografie, pohlednice, videozáznamy
117/2016	Dům Mrštíků v Divákách - fotografie	1	vlastní sběr	fotografie, pohlednice, videozáznamy
118/2016	Volební lístky ke krajským volbám	24	vlastní sběr	nová historie
119/2016	Odznáčky z Mikulovska	10	vlastní sběr	nová historie
120/2016	Dětské doma šité oděvy	48	vlastní sběr	textil
121/2016	Pletací stroj	1	vlastní sběr	textil
122/2016	Dámské oděvní součástky	9	vlastní sběr	textil
123/2016	Doma šité oděvy	8	vlastní sběr	textil
124/2016	Doma šité oděvy	9	vlastní sběr	textil
125/2016	Krobótské krojové komplety	12	vlastní sběr	textil
126/2016	Uniforma pohraniční strážže	2	vlastní sběr	textil
127/2016	Katalogy z vinařských výstav	4	vlastní sběr	vinařství
128/2016	Ceník vinařské firmy	1	vlastní sběr	vinařství

129/2016	Koštovačka Pálavské vinobraní	1	vlastní sběr	vinařství
130/2016	Zádový postřikovač	1	vlastní sběr	vinařství
131/2016	Plakát na Pálavské vinobraní 1988	1	vlastní sběr	nová historie
132/2016	Dopis Boženy Mrštíkové	1	vlastní sběr	nová historie
133/2016	Mlýnek na hrozny a ovoce	1	koupě (8 000 Kč)	vinařství
134/2016	Obal na láhev ve tvaru knihy	1	vlastní sběr	historie
135/2016	Domácí umění z Dolních Dunajovic	4	vlastní sběr	historie
136/2016	Tabule k elementárnímu čtení	2	vlastní sběr	nová historie

Prezident Miloš Zeman navštívil 27. ledna 2016 Mikulov a na zámeckém sále diskutoval s místními občany. Na pódiu v doprovodu hejtmana Jihomoravského kraje Michala Haška a starosty Mikulova Rostislava Košťála.

(foto Milan Karásek)

Tezaurace – evidence a inventarizace

Byl proveden řádný zápis změn do Centrální evidence sbírek muzejní povahy České republiky (CES) při Ministerstvu kultury ČR. Pokračovala postupná revize celého sbírkového fondu Regionálního muzea v Mikulově, uskutečňovaná kontrolou shodnosti zápisů do přírůstkové knihy v konfrontaci se zápisem jednotlivých podsbírek muzea v CES. Správcové sbírek prováděli průběžně katalogizaci přírůstků – do druhého stupně evidence přibylo celkem 438 inventárních čísel. Evidence druhého stupně u jednotlivých podsbírek je zpracovávána v počítačovém systému pro evidenci a dokumentaci sbírek v muzeích a galeriích DEMUS (v podsбірce *Knihy* do evidenčních programů TRITIUS a CLAVIUS). V průběhu roku probíhala v jednotlivých podsбірkách inventarizace (dle ustanovení § 3 odst. 3 vyhlášky č. 275/2000 Sb.). Správcové sbírek prováděli ověření fyzické existence sbírkových předmětů, porovnání inventarizovaných předmětů se záznamem

ve sbírkové evidenci a posouzení stavu sbírkových předmětů s ohledem na případnou potřebu preparace, konzervace či restaurování. Revizí prošlo celkem 5 732 inventárních a 11 přírůstkových čísel, které pokryly 17 319 sbírkových předmětů. Namátkovou kontrolu evidence a stavu sbírkových předmětů inventarizovaných v roce 2016 provedla inventarizační komise v prosinci 2016 a nezaznamenala žádné nedostatky.

V depozitáři Mikulovských výtvarných symposií „Dílna“ (MVS) byla provedena úplná inventura sbírky za účasti zástupců produkce MVS a města – majitele sbírky. V průběhu roku byly odborným pracovníkem muzea zajišťovány zápůjčky děl na kurátorské a autorské výstavy (Jiří Sobotka, Petr Veselý, Milan Cais, Vladimír Skrepl) a vybrané trojrozměrné předměty ze sbírky MVS byly nachystány pro 3D skenování.

Byla zahájena celková revize fondu *Fotografie, pohlednice, videozáznamy*. Pro snadnější práci s videozáznamy bylo každé DVD opatřeno novým obalem a všechny uložené videozáznamy byly zálohovány na externí HDD. Zálohovány byly rovněž nahrávky rozhovorů s pamětníky.

Zápis do II. stupně evidence v roce 2016 a inventarizace provedená v jednotlivých podsbírkách

Podsírka	Katalogizace v roce 2016		Inventarizace v roce 2016	
	Počet přírůstkových čísel zpracovaných do II. stupně evidence	Počet zpracovaných inventárních čísel	Počet provedených evidenčních čísel	Počet kusů
Archeologická	-	-	2 529 inv. č.	3 756
Botanická	2	110	11 přír. č.	6 403
Drobné tisky *	-	-	254 inv. č.	254
Kopie a repliky	-	-	4 inv. č.	4
Lapidárium	2	2	-	-
Nábytek	7	8	-	-
Nová historie	23	126	30 inv. č.	45
Textil	34	56	130 inv. č.	446
Vinařská	-	-	641 inv. č.	641
Entomologická	-	-	-	-
Fotografie, pohlednice, filmy, videozáznamy	4	79	-	662
Geologická	-	-	-	-
Historická	14	32	577 inv. č.	610
Knihy	-	-	538 inv. č.	739
Negativy a diapositivy	-	-	-	-
Paleontologická	-	-	222 inv. č.	2990
Pisemnosti a tisky *	-	-	170 inv. č.	341
Výtvarného umění	13	25	637 inv. č.	1090
Zoologická	-	-	-	-
Celkem	99	438	5 732 inv. č. 11 přír. č.	17 319

Celkové počty evidenčních čísel ve sbírce Regionálního muzea v Mikulově (zapsaných v CES) a počet inventárních čísel sbírkových předmětů zapsaných k 31. 12. 2016 v elektronickém evidenčním systému (DEMUS)

Podsírka	Počet inv. č. k 31. 12. 2016	Počet nezkatalogizovaných přír. č. k 31. 12. 2016	Počet inv. č. zapsaných v el. evidenčním systému DEMUS k 31. 12. 2016
Archeologická	49 001	377	33 798
Botanická	1 949	1	1 949 (EXCEL)
Drobné tisky*	2 433	-	2 433
Kopie a replíky	9	1	9
Lapidárium	22	3	22
Nábytek	88	4	88
Nová historie	302	44	302
Textil	1330	33	1 330
Vinařská	5 293	133	284
Entomologická	5 474	2	-
Fotografie, pohlednice, filmy, videozáznamy	1 790	59	-
Geologická	43	-	-
Historická	16 680	190	4 053
Knihy	6 459	-	617 (TRITIUS) 300 (CLAVIUS)
Negativy a diapositivy	4 869	-	-
Paleontologická	222	-	-
Písemnosti a tisky*	1457	51	-
Výtvarného umění	323	12	318
Zoologická	754	-	-
Celkem	98 498	910	42 637 inv. č. v DEMUSu, 2866 inv. č. v jiných programech

* Podsírky *Drobné tisky* a *Písemnosti a tisky* byly uzavřeny. Nové akvizice charakteru písemností a tisků jsou zařazovány do podsírky *Nová historie*.

Péče o sbírky

Jednotlivé depozitáře a zámecká knihovna byly odpovědnými odbornými pracovníky průběžně kontrolovány a informace o stavu teploty a vlhkosti i veškerém pohybu v depozitáři byly řádně vedeny v depozitárních knihách. Dle potřeby zde byly využívány odvlhčovače. Kontrolu dodržování depozitárního režimu provedla inventarizační komise. V depozitáři byla provedena kontrola hasicích přístrojů.

Pracovníci konzervátorských dílen pravidelně v průběhu roku sledovali hodnoty teploty a vlhkosti v expozicích a výstavních prostorách muzea a reagovali na jejich případné

Ředitelka Historického muzea MZM Hana Dvořáková představuje své spolupracovnice při zahájení výstavy *Budoucnost tradice*. (foto Milan Karásek)

nevyhovující výkyvy. Ve většině případů se jednalo o vysokou vlhkost prostoru, která se řešila užitím odvlhčovačů. V seznamu monitorovaných objektů přibyl Archeopark Pavlov. Také zde byly instalovány vlhkoměry a odvlhčovače. Pokračoval nákup sledovacích jednotek se zápisem vlhkosti a teploty, určených pro depozitáře a výstavní prostory. Také byl pořízen vysoce profesionální sdružený měřič teploty, vlhkosti a osvětlení.

V botanickém depozitáři proběhla výměna části krabic sloužících pro uložení herbářových položek, které byly již na prahu své životnosti. Všechny položky, které z badatelských či jiných důvodů opustily prostory depozitáře, byly při návratu preventivně vymrazeny, aby se zabránilo napadení hmyzem. Depozitář botaniky byl v dubnu 2016 také preventivně ošetřen aerosolovým přípravkem proti hmyzu AquaPy na bázi pyrethroidů aplikací přímo do krabic. Depozitář byl vybaven úspornějším mrazákem a pro lepší manipulaci s materiálem také novým pracovním stolem.

Depozitář zoologie byl dodavatelsky dezinfikován dýmovnicemi. V entomologické sbírce bylo 12 231 ks brouků označeno inventárními čísly.

Ve skříních textilního depozitáře byl v pravidelných měsíčních intervalech aplikován dezinfekční prostředek *Invet*, případně *Dermestes stop*, přípravek založený na přírodní bázi.

Depozitář byl dovybaven novými skříněmi, což umožnilo efektivnější a zejména šetrnější uložení některých sbírkových předmětů. Navíc byl odsouhlasen návrh na celkovou modernizaci depozitáře a ve spolupráci s externí firmou byly vypracovány podklady pro vybavení depozitáře mobilními regály, které by stávající kapacitu prostoru rozšířily až o 80 %.

Depozitář podsbírkový vinařství byl rozšířen o další místnost, což jednak výrazně zvětšilo akviziční možnosti fondu, jednak umožnilo při reorganizaci uložení sbírkových předmětů uvolnit prostory pro deponování objemnějších předmětů.

Byly zahájeny přípravné práce na rozšíření depozitáře uměleckých řemesel a depozitáře zemědělských nástrojů.

V návaznosti na zápis artefaktů do druhého stupně evidence proběhla restrukturalizace archeologického depozitáře a spolu s ní i restrukturalizace archeologického archivu.

Budoucnost tradice. Výstava s odkazem na tradice jižní Moravy oslovila nejenom místní, ale velmi zaujala i prázdninové návštěvníky muzea. (foto Milan Karásek)

Dodavatelsky bylo pro muzeum provedeno restaurování třech barokních maleb a zlatěného rámu. V dílně licencovaného restaurátora PhDr. Pavla Klimeše byla restaurována malba na plátně z počátku 18. století od neznámého autora – *Pieta*. Akad. malíř Jan Knorr zahájil restaurátorské práce na barokních sbírkových předmětech z 18. století – zlatěný rám s rytými zrcadlovými výplněmi a dva oleje na plátně – *Barokní kytice* a *Souboj s Turkem*. Práce byly hrazeny jednak z dotace určené na náročné restaurování od Jihomoravského kraje, jednak z rozpočtu muzea. Studenti ateliéru restaurování Vyšší odborné školy v Brně při Střední škole umění a designu, stylu a módy pokračovali na restaurování osmi menších historických maleb z 18. století. Práce byly opět hrazeny částečně z dotace určené na náročné restaurování od Jihomoravského kraje a částečně z rozpočtu muzea.

V konzervačních dílnách muzea byly průběžně ošetřovány sbírkové předměty jednak s ohledem na svůj fyzický stav, jednak s přihlédnutím k chystaným výstavám. Pokračovala konzervace některých předmětů započatá v roce 2015 – zbytek souboru římských mincí (dokončeno), dvě stříbrné misky na vosk náležející k souboru obřadních svícňů (dokončeno), archeologické nálezy z Klentnice – *Nad hřbitovem*, Tabulová hora (dokončeno) a také dřevěný rám dietrichsteinského erbu.

Pravidelná údržba sbírkových předmětů instalovaných v expozicích zahrnovala čištění rámu obrazů a nutné opravy mobiliáře v *Galerii Dietrichsteinů*, čištění lisů a dalšího vlnářského vybavení v expozici *Tradiční vlnářství na Moravě* a každoroční ošetření vitrín v expozici *Římané a Germáni v kraji pod Pálavou*, tentokrát navíc s důrazem na ochranu dřeva v maketě germánské chýše.

Nově byly v roce 2016 konzervovány z podsbírký vlnářství dřevěná konev a dřevěná nálevka a také dva nové přírůstky – železný stojánek na košťák a plastová postřikovací konev Pilmet. Z podsbírký archeologie byla konzervována šavle z Brumovic, soubor kovových nálezů z Milovického lesa (16 položek) a soubor kovových nálezů ze záchranného výzkumu v Podivíně (tři bronzové a 21 železných předmětů). Z podsbírký historie byla konzervována plastika sv. Jana Nepomuckého, keramický talíř s plastickou výzdobou, dvojice

střešních tašek z mikulovské cihelny Pisk & Turetschek, dřevěná palička na maso s kováním a soubor pěti kusů železného volutového kování z výzdoby mikulovského zámku. Pro rekonstruovanou expozici v Dolních Věstonicích byly konzervovány předměty dokumentující historii obce Mušov – litinová náhrobní deska a dřevěný poutní kříž na žerdi. Postup všech konzervačních prací byl řádně zaznamenán a doložen fotograficky. Konzervátoři absolvovali v Technickém muzeu Brno odborné školení na téma práce s chemickými látkami a účastnili se zde také konference konzervátorů a restaurátorů.

Zápůjčky sbírkových předmětů

Sbírkové předměty půjčené z muzea za účelem výstavním

Z předcházejícího roku či let trvající zápůjčky

- Obci Pasohlávky (resp. Pasohlávské rekreační, s. r. o.): dva modely a dvě kopie archeologických nálezů z římského tábora na hradisku Burgstall u Mušova pro archeologickou expozici v ATC Merkur Pasohlávky
- Městskému muzeu v Kloboukách u Brna: 101 archeologických sbírkových předmětů do expozice *Život a kultura na brněnském Kloboucku*
- Správě hradu Pecka: tři vinné sudy do expozice *Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic*
- Národnímu zemědělskému muzeu Praha – pobožce Valtice: dermoplastický preparát bobra do expozice *Život v krajině Lednicko-valtického areálu*
- Mikulovské rozvojové, s. r. o: 37 předmětů z historických sbírek do expozice *Od Svaté chýše loretské k hrobnímu kostelu Dietrichsteinů*, instalované v Dietrichsteinské hrobce (nábytek z původního vybavení hrobky, barokní malba z kapucínského kláštera, hrobový textil, plastiky z vybavení hrobky, relikviáře a růžence, malované desky z dřevěných rakví)

Zápůjčky z roku 2016

- Ústavu Antropologie PřF MU Brno: dva modely a sedm středověkých železných předmětů na výstavu *Zatopené kulturní a přírodní dědictví jižní Moravy*, instalovanou v budově Moravského zemského archivu v Brně
- Městské knihovně Valtice: panelovou výstavu *Moravští zemští rabíni v Mikulově*
- Moravskému zemskému muzeu: archeologický materiál (spony, náramky, náušnice, závěsky, náhrdelníky, přezky, kování) na výstavu *Poklady barbarů – svět živých a mrtvých z doby stěhování národů*, instalovanou v Paláci šlechticů v Brně
- Muzeu regionu Boskovicka: archeologický materiál (náušnice, záušnice, prsteny, opasková nákončí, náhrdelníky, gombík, štípaná industrie, kopie keramických plastik zvířat a plastik z mamutoviny) na výstavu *Pálava – kraj Věstonické venuše*

Sbírkové předměty půjčené vědeckým institucím a vysokým školám za účelem studijním

Zápůjčky z roku 2016

- Ústavu archeologie a muzeologie FF MU Brno: archeologický materiál (sekyrky, kopytovité klíny, sekeromlaty, bazaltový artefakt, bulava, přívěšek, kamenný mlat)
- Přírodovědecké fakultě MU Brno: 161 herbářových položek rodu *Amaranthus*, *Chenopodium*, *Cyperus*
- Přírodovědecké fakultě MU Brno: 293 herbářových položek rodu *Epilobium*, *Xanthium*, *Veronica* a *Iva*
- Přírodovědecké fakultě JU České Budějovice: 351 herbářových položek rodu *Centaurea* a *Cnicus*
- Botanickému ústavu AV ČR: 9 231 herbářových položek rodu *Arabis*, *Erucastrum*, *Erysimum*, *Myriophyllum*, *Radiola*, *Ceratophyllum*, *Batrachium*, *Comarum*, *Hydrocotyle*, *Oenanthe*, *Cicuta*, *Anthriscus*, *Echinocystis*, *Alisma*, *Butomus*, *Sagittaria*, *Minuartia*,

Nuphar, Nymphaea, Ambrosia, Acorus, Calla, Crepis, Drosera, Hippuris, Hydrocharis, Liparis, Scirpoides, Stratoides, Telekia, Thalictrum, Trapa, Utricularia, Xeranthemum, Atennaria, Bidens, Hierochloe, Avenula (incl. Helictotrichon), Orobanche, Taraxacum

Sbírkové předměty půjčené za účelem restaurování, digitalizace či zhotovení kopií

Z předcházejícího roku či let trvající zápůjčky

- Vyšší odborné škole restaurátorské v Brně (Střední škola umění a designu, stylu a módy): archeologické sbírkové předměty za účelem restaurování (fragmenty halštatských nádob z Mikulova – bývalá kasárna, únětická miska z Mikulova – *Kowalského pískovna*, fragmenty věteřovských nádob z Hustopečí)
- Vyšší odborné škole restaurátorské v Brně (Střední škola umění a designu, stylu a módy): osm obrazů, oleje na plátně za účelem restaurování (*Ester, Obětování Dianě, Sv. Ambrož, Sv. Řehoř, Sv. Jeroným, Sv. Augustín z Hippa* a portréty *Regíny Alžběty z Dietrichsteina* a *Jana Františka z Dietrichsteina*)

Zápůjčky z roku 2016

- Restaurátorovi PhDr. Pavlu Klimešovi z Pouzďřan: malba na plátně z počátku 18. století (*Pieta*) za účelem restaurování
- Restaurátorovi Janu Knorrovi z Mikulova: dvě malby na plátně z 18. století za účelem restaurování (*Barokní kytice a Souboj s Turkem*) a zlacený rám
- AiP Beroun, s. r. o.: rukopis ze 14. století za účelem digitalizace (autor: Niketas de Herakleia, titul: *Synagógé tón eis to kata Jóannén theion euangelion diaforón exégéseón*)

PREZENTACE

Regionální muzeum představuje ve svých prostorách na zámku řadu stálých expozic a sezónních výstav, pečuje o zámecký park. Spravuje expozici v Dolních Věstonicích a Památník bratří Mrštíků v Divákách. Na základě smlouvy o spolupráci s Židovskou obcí Brno využívá k výstavním účelům synagogu v Mikulově. V roce 2016 otevřelo v obci Pavlov nově vybudovaný archeopark.

Expozice

• Zámek Mikulov

Expozice v prostorách zámku jsou rozděleny do tří tematických celků – historický, archeologický a vinařský, kterými se provází v několika kombinovatelných návštěvnických okruzích.

Historickým tématům se věnují expozice *Od gotiky po empír* (expozice vytváří obraz uměleckého řemesla v rámci uvedených období a zachycuje jeho vývoj), *Galerie Dietrichsteinů* (v příbězích osobností rodu, jehož někteří představitelé spoluvytvářeli evropské dějiny, prezentuje historii zdejšího kraje) a *Zámecká knihovna* (v původních barokních skříních z první poloviny 18. století uchovává přes 11 000 svazků – rodové knihovny Dietrichsteinů a svazky z dalších šlechtických knihoven a knižní fond mikulovského piaristického gymnázia). Zpřístupněna byla také někdejší *hradní kaple* (s dochovanou gotickou klenbou, vestavěná do patra hlavní věže koncem 14. století), a *břítová věž* (dochovaná v takřka původní podobě jako součást obranného systému mikulovského hradu).

Vinařskou tematiku prezentují dvě expozice – *Tradiční vinařství na Moravě*, která provází i zámeckým sklepem s obřím renesančním sudem a galerií historických vinařských lisů (představuje dějiny pěstování révy vinné a výroby vína na Moravě od prvních historických

Začíná dvanáctá mikulovská muzejní noc – na zámecké nádvoří vjíždí kočár s císařem Ferdinandem II. a jeho chotí Eleonorou, vítá je kardinál František Dietrichstein, zámecké panstvo i návštěvníci muzea. (foto Petr Macháček)

V hodovní síni, ač Evropu sužuje třicetiletá válka, jsou tabule plné jídla i pití – účastníci hostiny návštěvníkům muzejní noci předvedli kromě hodování také bouřlivé diskuse k politickým otázkám tehdejší nelehké doby i závěrečný tanec po skončení jednání. (foto Petr Macháček)

Schyluje se k souboji a římsí vojáci X. legie, kdysi sídlící na nedaleké lokalitě Mušov-Hradisko, zvané Burgstall, vysvětlují soupeřům zásady boje. Rodiče rivalů zatím procházejí expozicí věnovanou době římské, představené kromě jiného právě militárii nalezenými na Burgstallu. (foto Petr Macháček)

zmíněk až do počátku 20. století) a *Víno napříč staletími* (souhrnně zpracovává historii a vývoj vinohradnictví a vinařství na našem území v kontextu evropských dějin).

Archeologická expozice *Římané a Germáni v kraji pod Pálavou*, ověněná prestižní cenou Gloria musaealis (2007), je věnována obyvatelům a dobyvatelům zdejšího kraje na počátku letopočtu. Představuje kulturu místního obyvatelstva – germánského kmene Svěbů – a připomíná pobyt Římanů na našem území.

Návštěvníky provázejí expozicemi průvodci, případně muzeum nabízí prohlídky s výkladem zprostředkovaným audioprůvodci – v jazycích českém, anglickém, německém, francouzském, ruském, italském a polském a španělském.

● Zámecká zahrada

Zahrada, založená na přelomu 16. a 17. století, byla v průběhu následujících staletí rozšiřována v soustavu teras položených v různých výškových úrovních po obvodu Zámeckého kopce. Podoba její centrální části je po nedávné náročné rekonstrukci působivou reminiscencí raně barokní zahrady. Nejvýše položená východní terasa, s instalací současných plastik pod arkádami, je klidovou zónou s výhledem na Svatý kopeček. Nejmladší z teras, západní zahrada, rozkvétá růžemi a v botanických záhonech představuje zdejší vzácné teplomilné rostliny. Informační panely seznamují se zde rostoucí květenou jihomoravské Panonie i s okolní přírodou vápencových návrší jižního úpatí Pavlovských vrchů.

● Synagoga

Mikulovská synagoga je po rozsáhlé stavební rekonstrukci, která proběhla v letech 2011–2014 v rámci projektu *Deset hvězd – revitalizace židovských památek v České republice*, součástí centrálně koordinované a metodicky řízené sítě deseti oblastních vzdělávacích center židovské kultury. V synagoze se nyní konají kulturní a vzdělávací pořady a příležitostně

také bohoslužby. V prostorách ženské galerie je instalována muzejní expozice s názvem *Rabbi Löw a židovská vzdělanost na Moravě*. Centrálním tématem expozice je osobnost a dílo rabbi Jehudy Löwa ben Becalel (asi 1525 až 1609), jenž prožil 20 let jako moravský zemský rabín a podle tradice působil i v Mikulově. Stálá výstava dále přibližuje postavení židovského obyvatelstva na Moravě v 16. století i renesanční prostředí Mikulova a zdejší židovské obce, seznamuje s dalšími představiteli židovské vzdělanosti v období středověku, renesance, baroka a věnuje se židovskému osvícenství. Přísálí synagogy nabízí instalaci věnovanou historii a památkám židovské obce v Mikulově.

● Archeopark Pavlov

Archeologický park Pavlov, projekt podpořený Regionálním operačním programem a Jiho-moravským krajem, unikátním způsobem zpřístupňuje lokalitu, která patří mezi národní kulturní památky. Zdejší komplex sídlišť z období paleolitu – doby lovců mamutů – poskytl za dlouhá desetiletí výzkumů obrovské množství kamenných i kostěných nástrojů, uměleckých předmětů a také kosterních zbytků člověka současného typu. Díky těmto nálezům patří v celosvětovém měřítku mezi přední archeologické lokality.

Atraktivním způsobem pojatá expozice, kombinující klasickou muzejní prezentaci i současné audiovizuální technologie (videomapping, zvuková expozice či dotykový panel), zpřístupňuje široké veřejnosti to nejdůležitější, co vědecké výzkumy přinesly. Představena je jednak historie výzkumů v podobě dobových fotografií a dokumentů, především však je zde zachycen samotný materiální a duchovní svět tehdejších lidí, a to tématy jako například lov, každodenní život na sídlišti, umění a rituály, pohřbívání a magie. Kromě movitých archeologických nálezů (kamenné a kostěné nástroje, umělecké předměty) jsou nabídnuty i nemovité objekty (rekonstrukce hrobového celku, skládka mamutích kostí umístěná *in situ*).

Prostřednictvím chytrého telefonu se v archeoparku může návštěvník připojit do virtuálního katalogu, ve kterém může libovolně listovat a získávat další informace.

Archeologický park Pavlov vznikl ve spolupráci Archeologického ústavu AV ČR Brno, Regionálního muzea v Mikulově a architektů Radko Květa a Pavla Pijáčka z Architektonické kanceláře Radko Květ. Byl slavnostně otevřen 28. května 2016. Budova archeoparku, zapuštěná čtyři metry pod zemí v místech, které vydalo jedny z nejcennějších paleolitických nálezů na světě, se stala *Stavbou roku 2016*. Ocenění mu udělila odborná porota *Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství* za „vytvoření ojedinělého prostoru muzea se zřetelem k využití a zpracování železobetonu“.

● Dolní Věstonice – expozice Život pod Pálavou

Archeologická expozice *Věk lovců a mamutů* instalovaná do roku 2015 na pracovišti v Dolních Věstonicích byla zrušena s ohledem na vznik nové expozice v archeoparku v sousedním Pavlově, kam byla většina exponátů z věstonické výstavy přesunuta. Do uvolněných prostor byla instalována nová výstava, nesoucí název *Život pod Pálavou*. Vedle archeologického tématu je zde prezentováno také soužití a střetávání člověka s přírodou v krajině pod Pálavou, a to na pozadí událostí, které se tu odehrály v průběhu 20. století. Expozice byla otevřena 16. července 2016.

Archeologická část expozice představuje veřejnosti pozůstatky osídlení Pavlovských vrchů a okolí z dvou období, která po sobě zanechala výrazné stopy. Z času takzvaných lovců mamutů (asi před 30 000 až 20 000 lety) je v expozici soustředěna pozornost na Věstonickou venuši, na nejslavnější artefakt z této lokality a okolnosti jeho nálezu. Druhým prezentovaným obdobím je mladší doba bronzová, jejíž stopy jsou na největších Pavlovských kopcích i v jejich okolí stále výrazné. Druhá část expozice přibližuje proměny podpálavské krajiny v průběhu uplynulého století, které nastaly vlivem působení člověka. Vybudované Novomlýnské nádrže zcela změnilы ráz zdejší krajiny a významně ovlivnily přírodní poměry v celé oblasti. Výstava přibližuje návštěvníkům faunu a flóru lužní krajiny před vybudováním zdrží a popisuje stav zdejší přírody změněné vodním

Muzejní noc je prostě veliká... a krásná... (foto Petr Macháček)

dílem. Druhovou rozmanitost bohaté avifauny Novomlýnských nádrží představuje dioráma s vycpaninami ze zoologického depozitáře muzea, doplněné botanickými ukázkami. Předměty z domácností obce Mušov, kterou vody nádrží koncem sedmdesátých let minulého století pohltily, připomínají také, jak vodní dílo zasáhlo i do života lidí.

● Diváky – Památník bratří Mrštíků

V expozici instalované v domě obývaném kdysi rodinou Mrštíků jsou soustředěny památky na oba umělce, Aloise a Viléma, na jejich život i literárně-dramatické dílo.

Výstavy

● Sezónní výstavy v Regionálním muzeu v Mikulově

Piaristické školy v Mikulově a jejich vědecké přístroje

26. března – 27. listopadu 2016 (výstava z roku 2011)

Výstava k 380. výročí založení piaristického gymnázia v Mikulově, umístěná v prostorách zámecké knihovny, je postavená především na renesančních a barokních vědeckých přístrojích matematického kabinetu gymnázia, používaných v astronomii, geografii a fyzice, jejichž ucelená kolekce je jedinečná způsobem vzniku, motivovaným potřebami školní výuky.

Lichtenštejnové na Mikulovsku ve 13.–16. století

26. března – 27. listopadu 2016 (výstava z roku 2014)

Výstava, instalovaná v břítové věži mikulovského zámku, se věnuje období středověku, kdy město Mikulov a zdejší hrad vlastnil rod Liechtensteinů. Představuje členy rodu a zachycuje vliv jednotlivých vlastníků panství na vývoj města. Zmiňuje též novokřtěnce, kteří byli důležitou součástí historie Mikulova, a pohnutý osud Perchty z Rožmberka, manželky Jana V. z Liechtensteina, známé z pověstí o bílé paní.

Prázdné miesta

26. března – 22. května 2016

Dalibor Krupka – fotografie, Eva Reháková – malby

Výstavní projekt fotografa Daniela Krupky a malířky Evy Rehákové spojil vizuálně odlišné soubory prací, odrážející osobní historii obou autorů. Krupkovy fotografie se soustřeďují na detail a světelnou atmosféru prostoru, třeba prázdné krabice. Zájem o téma a intenzivní vnímání osamoceneného prostoru je reflexí na autorův stodenní pobyt v iránském vězení v roce 2013 – odtud kontrast světla a stínu a samotný motiv omezení. Výstava byla doplněna kresbami autora z jeho deníku z iránského vězení. Různoformátové malby Evy Rehákové se zaměřují na současnou vizuální kulturu a módní průmysl. Předlohám převzatým z módních časopisů či internetových portálů přiřazuje vlastní význam subjektivně emocionálně zabarvený pocity vlastního těhotenství.

Historie Židů v Čechách a na Moravě

26. března – 12. června 2016 (synagoga)

Panelová výstava realizovaná Židovským muzeem v Praze

Výstava v první části představuje život židovských komunit na našem území v jednotlivých historických obdobích – ve středověku, novověku, v období emancipace –, zachycuje osudy Židů v předválečném Československu a věnuje se holocaustu. V druhé části nabízí hlubší pohled na vybraná témata židovských dějin – seznamuje se samosprávou židovských obcí, hospodářskou činností a povoláními, popisuje židovská sídliště, tradiční kulturu a školství, připomíná antisemitismus a diskriminaci Židů v českých zemích.

Boskovický poklad

7. dubna – 11. září 2016

Výstava realizovaná Moravským zemským muzeem, numismatickým oddělením

Výstava představuje dochovanou část pokladu, který byl objeven v roce 2010 na kopci Zlatník v lese mezi obcemi Boskovice a Újezd u Boskovic. Poklad byl ukryt do země

ve čtyřicátých letech 17. století v souvislosti s válečnými událostmi třicetileté války. Depot obsahoval stříbrné mince o celkové hmotnosti přibližně šest kilogramů, které byly uloženy v keramickém džbánku pod kamenem. Nalezený poklad bohužel nezůstal v úplnosti, nálezce poklad rozprodal. Zachráněn byl džbánek a 2 267 stříbrných mincí. Dochovaná část pokladu je složena z různých typů stříbrných mincí pestré provenience, z širokého časového období – 14. až 17. století.

Budoucnost tradice

6. května – 21. srpna 2016

Výstava uspořádaná ve spolupráci Etnografického ústavu Moravského zemského muzea a Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně

Výstava představuje netradiční tvorbu mladých zlínských designerů, inspirovanou tradiční kulturou českého a moravského venkova. Nezaměnitelné kolekce šperků a oděvů jsou výsledkem tohoto nového návratu ke kořenům, ztvárněné však jsou výtvarným jazykem dneška. Ozdoby lidového oděvu, dekorativnost vlčnovské *Jízdy králů* či barevnost fajánsové keramiky jsou ve všech dílech vysledovatelné a současně nesmírně moderně vyjádřené – dávající naději budoucnosti tradice.

Křehký Mikulov

festival art designu – 6. ročník: 27.–29. května 2016

výstava: 27. května – 28. srpna 2016

V květnu 2016 se na zámku uskutečnil šestý ročník festivalu art designu *Křehký Mikulov*, pořádaný tradičně mikulovským muzeem za podpory Jihomoravského kraje a pražskou galerií *Křehký*. Festival, jehož cílem je vytvořit živou platformu pro současnou českou a zahraniční uměleckou scénu, se konal pod osobní záštitou velvyslance Nizozemského království Eduarda W. M. V. Hoeksa a hejtmána Jihomoravského kraje Michala Haška.

Také *Křehký Mikulov 2016* představil designové novinky, řadu hostů, výstav a doprovodných akcí. Navázal na loňský velmi oceňovaný projekt konfrontace současného designu a historických artefaktů a instalace rozprostřel do historických muzejních expozic, do Udírenské věže – někdejšího obranného hradního bastionu, do prostor barokní zámecké knihovny a nově také do Dietrichsteinské hrobky na náměstí. Zde byl také letošní ročník festivalu zahájen. Designové objekty, umělecké projekty, unikátní vázy, mísy, nábytek, svítidla i spotřební předměty v malých sběratelských sériích v tomto roce vystavovali progresivní mladí tvůrci a devět galerií z České republiky, Slovenska, Rakouska a Polska v instalacích: Ganz Neue Galerie (Matthias Kaiser), Kabinet (studia Allt, d'Ordody, Mejd), Konzept Story (Daria a Maria Makeeva), Křehký (Michal Bačák, Roman Šedina, Daphna Laurens), Kvalitář, Galerie Kuzebauch (Ondřej Strnadel), Piršč Porcelain (Daniel Piršč), Qubus (Jakub Berdych). Salim Issa a Štěpánka Stein prezentovali fotografickou výstavu *Šampioni a Anna / Dechem* byla společnou výstavou malířky Anny Neborové a studia Dechem, vítě�ů ceny *Czech Grand Design 2014*. Všichni umělci se osobně představili na sobotních prezentacích. Šestý ročník festivalu *Křehký Mikulov* byl opět středoevropskou designovou událostí.

Anna / Dechem

27. května – 28. srpna 2016

Na prezentace výtvarných projektů *Křehký Mikulov* navázala výstava *Křehký Mikulov 2016 – Anna / Dechem*, která byla zpřístupněna až do 28. srpna 2016. Projekt *Anna / Dechem* je netradičním spojením světa současného umění a designu prostřednictvím nevědního média – českého skla. Výstava obrazů malířky Anny Neborové, která se nechala inspirovat vlastní sbírkou českého hutně tvarovaného, foukaného a lisovaného skla padesátých až osmdesátých let, se prolíná s originálními foukanými objekty s názvem *Planety* designového studia Dechem, vytvořenými ve spolupráci s galerií Praguekabinet.

Současný design uprostřed historických muzejních expozic a zámeckých sálů – to byl šestý ročník festivalu art designu *Křehký Mikulov*, který představil ve světové premiéře i porcelánovou karafu *Objem* nizozemského studia Daphna Laurens. (foto Kristina Hrabětová)

Mikulovské příměří

16. června – 20. listopadu 2016

Výstava realizovaná Regionálním muzeem v Mikulově a Státním okresním archivem Břeclav se sídlem v Mikulově k 150. výročí ukončení prusko-rakouské války

Dramatická mírová jednání mezi pruskou a rakouskou delegací v červenci roku 1866 probíhala na mikulovském zámku, který tak spolu s městem, obsazeným pruskou armádou, vstoupil do evropských dějin, poznamenaných na příští půl století důsledky války. Výstava přiblížila ovšem také poměry v Evropě, které vyústily v létě roku 1866 v otevřený konflikt – spor o vůdčí postavení v německém prostoru mezi Rakouským císařstvím a Pruským královstvím. Podala také obraz Evropy po ukončení této války – s vůdčím postavením Pruska, jemuž vítězství dalo podmínky pro vznik Pruského císařství a později jednotného státu Němců. Výstava zmínila bitvu u Hradce Králové 3. července 1866, počtem bojujících vojáků největší bitvu na našem území, a představila válečný střet jako první válku, v níž nerozhodovala prostá početná převaha jedné strany, ale technické vynálezy jako např. zezadu nabíjená pruská puška, telegraf, železnice. Středem výstavy však byl popis události v Mikulově, který musel přijmout na 45 000 pruských vojáků pronásledujících ustupující rakouskou armádu, a události na zámku, jenž se stal hlavním místem mírových jednání a po dobu dvou týdnů pruským hlavním stanem v čele s panovníkem králem Vilémem I. a kancléřem Bismarckem. Odkaz výstavy na pruský hřbitov ležící za městem byl připomínkou epidemie cholery, která vypukla po příchodu pruské armády a vyžádala si přes dvě stovky životů mezi vojáky i mikulovskými obyvateli.

Výstavu doplnila brožura *Mikulov za prusko-rakouské války v roce 1866* autorů Miroslava Svobody a Jiřího Synka.

Proměny židovského hřbitova

23. června – 11. září 2016 (synagoga)

Fotografická výstava *Proměny židovského hřbitova* byla jedinečným pohledem na tuto významnou památku, zprostředkovaným objektivy uznávaných českých a švýcarských fotografů. Fotografie, které zde byly prezentovány, jsou cenným dokumentem zachycujícím objekt v průběhu uplynulých dvou desetiletí, dokazujícím, že i hřbitov s dávno uzavřenou historií zažívá spolu s časem zjevné i méně zjevné změny. Především však jsou snímky uměním, které dokázalo postihnout specifickou atmosféru místa. K vidění zde byly fotografie českých autorů Jindřicha Častulíka, Bohdana Holomíčka, Miloslava Klimeše, Alžběty Procházkové, Pavla Šmída a Luďka Vojtěchovského a Švýcarů Ladislava Drezdowicze, Juraje Lipschera a Rolanda Schmida.

Mikulovské výtvarné sympozium – Dílna '16

13. srpna – 2. října 2016

Hlavním pořadatelem projektu *Dílna* je město Mikulov a spolupořadatelem a partnerem Regionální muzeum v Mikulově. V roce 2016 se konal již XXIII. ročník tohoto letního výtvarného setkání českých i zahraničních umělců, tvořících v prostorách mikulovského zámku.

Po čtyři týdny zde opět vznikala výtvarná díla, která rozšířila dosavadní sbírku moderního umění města Mikulova. Sympozium, které je po víc než dvacet let součástí letního života Mikulova, se letos – stejně jak kdysi ve svých začátcích – snažilo otevřít i místním obyvatelům. Ve „dnech otevřených dveří“ umožnili výtvarníci veřejnosti, aby je mohla sledovat při práci. Kurátorem tohoto ročníku byl brněnský malíř Petr Veselý, který do Mikulova pozval další renomované umělce – malíře Břetislava Malého, sochaře Jaromíra Šimkúj, malířku Barboru Lungovou, malíře a grafika Františka Hodonského, fotografa Michala Kalouse a studenta ateliéru sochařství Tomáše Prokopa. Teoretickou sympozia byla Kaliopi Chamonikola. Kromě svých autorských prací připravili účastníci *Dílny* také jedno společné dílo – překvapení pro Mikulovské – základní

Po dlouhých letech příprav a nelehké práce byla v roce 2016 dokončena stavba Archeoparku Pavlov.
(Foto Gabriel Dvořák)

kámen galerie výtvarného umění a knihovny, která by měla vzniknout v budově bývalé hasičské zbrojnice.

Doprovodnými programy výtvarného symposia byla také autorská čtení, kde svou poezii představili kurátor *Dílny* Petr Veselý a jeho hosté. Nechyběly hudební pozvánky – koncert slovenské rock-folkové kapely Klena & Klenoty a mikulovské kapely Koleno. Slavnostním zakončením vernisáží *Dílny* na Horním nádvoří mikulovského zámku v sobotu 13. srpna byla zahájena výstava děl tohoto ročníku, která byla otevřena do 2. října 2016.

Krajina jako dílo – Barokní krajinou od Mikulova ke Znojmu

7. září – 27. listopadu 2016

Projekt NAKI – Identifikace a interpretace vzniku, podoby a proměny barokní kulturní krajiny jihomoravského pohraničí

V rámci projektu probíhá studium vývoje historické kulturní krajiny, jsou sledovány vzájemné aspekty vývoje, složení přírodního a kompozičního rámce krajiny a je prováděna dokumentace hodnotných dochovaných krajinných prvků a historické mobiliární výbavy v krajině. Součástí projektu je výstava, realizovaná za podpory Národního památkového ústavu v Brně, Fakulty architektury VUT v Brně a Filozofické fakulty MU v Brně. Jejím ústředním tématem je interaktivní vztah člověka a krajiny, která své obyvatele živí – jsou v ní pole, zahrady, vinice, lesy, řeky, cesty –, zároveň je ale také místem, kde člověk nachází a do kterého vkládá své estetické a duchovní inspirace. V 17. a 18. století byla středoevropská kulturní krajina zformována mocným proudem kulturního a náboženského cítění do nové hospodářské, estetické i spirituální podoby, jejíž tvářnost je dosud pro naši kulturní krajinu podstatná. Toto barokní přetváření krajiny se odráží v dílech současné architektonické tvorby studentů Fakulty architektury VUT v Brně, jejichž vystavené návrhy se snaží originálně doplnit živoucí krajinný organismus.

Otevření archeoparku 28. května 2016 proběhlo za účasti premiéra vlády ČR Bohuslava Sobotky a hejtmána Jihomoravského kraje Michala Haška. (foto Gabriel Dvořák)

TOTO! v Čechách

2. září–27. listopadu 2016

Výstava originálů ilustrací špičkových slovenských autorů tvořících pro děti Slovenská výstavní galerie *TOTO! je galéria*, zaměřená na prezentaci jinak opomíjené knižní ilustrace, představila přední slovenské ilustrátory na dvou výstavách v Čechách – v pražské Pelléově vile a v Regionálním muzeu v Mikulově. Osobitý způsob zobrazování světa představili v knižních ilustracích kultovní ilustrátoři starší a střední generace, kteří se podíleli a podílejí na formování slovenské ilustrace v posledních padesáti letech: Robert Brun, Jozef Cesnak, Štefan Cpin, Lubomír Kellenberger, Martin Kellenberger, Jana Kiselová-Siteková, Peter Klúčik, Miloš Kopták, Vladimír Král, Ján Lébiš, Martina Matlovičová-Králová, Katarína Slaninková, Teodor Schnitzer, František Šesták, Vančo Bystrík.

Vzpomínky / Memories

15. září–27. listopadu

Výstava Památníku Terezín

Výstava *Vzpomínky / Memories* zachycuje vzpomínky lidí, kteří byli vězněni v terezínských represivních zařízeních – politických vězňů z Malé pevnosti (jedním z nich byla i Milada Horáková) a Židů internovaných v terezínském ghettu, o kterém vypravuje například Arnošt Lustig. Výpovědi přeživších jsou nejen mementem, ale i dokumentem reflektujícím lidství v nelidských podmínkách a též poctou životu uprostřed smrti.

● Výstavy uspořádané Regionálním muzeem v Mikulově pro jiné organizace

Od svatě chýše loretánské k hrobnímu kostelu Dietrichsteinů

Dlouhodobá výstava realizovaná Regionálním muzeem v Mikulově pro Mikulovskou

První den Archeoparku Pavlov – ředitel muzea Petr Kubín s premiérem Sobotkou a hejtmanem Haškem... a další zaujatí návštěvníci (foto Gabriel Dvořák)

rozvoje, s. r. o., v roce 2014. Výstava, instalovaná v dietrichsteinské hrobce, je věnovaná historii loretánského kostela sv. Anny v Mikulově.

Výstava výsledků záchranného archeologického výzkumu z roku 2011 z lokality Křížového sklepa hotelu Eliška

od 7. listopadu 2016

Záchranný archeologický výzkum proběhl na jaře 2011 a přímo předcházel stavbě Křížového sklepa, souvisejícího s hotelem Eliška v Mikulově. Byly zde nalezeny pozůstatky

První den Archeoparku Pavlov – architekti Pavel Pijáček a Radko Květ popisují události dnů a měsíců tomuto dni předcházejících. (foto Gabriel Dvořák)

sídliště ze starší (2200–1600 př. n. l.) i mladší (1400/1300–1050 př. n. l.) doby bronzové. Pozůstatky sídliště reprezentovaly především zásobní jámy. Typickými nálezy zde byly zlomky keramiky a zvířecích kostí, v menší míře potom kamenné a kostěné nástroje. Ve dvou zásobních jamách byly nalezeny lidské pohřby. Na výstavě byly prezentovány např. bronzové náušnice, keramické nádoby a kostěná šídla, dále kostěná jehlice, náhrdelník z kostěných korálek a bronzových spirálek (starší doba bronzová), kamenná sekyrka (starší doba bronzová), dno nádoby s hebrejským nápisem *kelav* – mléko (novověk) a krejcar (1858 Vídeň). Trojrozměrné předměty doprovázely fotografie z výzkumů.

● Putovní výstavy

Jedná se o výstavy s židovskou tematikou, které byly realizovány muzeem za spoluúčasti Nadačního fondu obětem holocaustu v minulých letech. V současné době je Regionální muzeum v Mikulově nabízí bezplatně k využití muzeím i jiným organizacím.

Hieronymus Lorm – muž, jenž otevřel hluchoslepým svět

Výstava realizovaná v roce 2011 byla připomínkou 190. výročí narození Hieronyma Lorma, mikulovského rodáka, jenž sám hluchý a slepý umožnil jako tvůrce dotykové abecedy hluchoslepým vnímat svět.

Výstava byla od roku 2015 zapůjčena Galerii Rudolfinum, Mikulov.

Moravští zemští rabíni v Mikulově

Výstava, realizovaná v roce 2012, je věnovaná pěti významným rabínům, kteří jsou pochováni na mikulovském židovském hřbitově. Seznamuje s životem a dílem těchto nejpovolanejších učenců duchovního práva, zvolených do úřadu moravského zemského rabína. Výstava byla zapůjčena Městské knihovně Valtice (28. dubna – 15. července 2016)

Výpůjčky pro expozice a výstavy

Pro potřeby zachování stávajících expozic má Regionální muzeum uzavřeny smlouvy o dlouhodobých výpůjčkách sbírkových předmětů. V roce 2016 muzeum realizovalo jednu novou výpůjčku, obnoveny či prodlouženy byly některé předcházející smlouvy o výpůjčce.

Dlouholeté výpůjčky pro expozice a dlouhodobé výstavy

- Expozice *Památníku bratří Mrštíků v Divákách*: z Vlastivědného muzea v Olomouci – šest kusů nábytku, dopis Aloise Mrštíka bratru Františkovi a sedm osobních předmětů (cvikr, kalamář, dřevěný dopisní nůž, kolébka na savý papír, majoliková vázička, snubní prsten, medaile včelařského spolku); z Muzea umění v Olomouci – portrét Aloise Mrštíka od Oldřicha Lasáka; z Městského muzea v Kloboukách u Brna – 35 sbírkových předmětů (obrázky na skle, obraz, fotografie, hračky, kraslice, kuchyňské nádoby, nábytek, oděvy)
- Expozice *Od gotiky po empiri*: z Moravské galerie v Brně – 228 sbírkových předmětů jako ukázek užitého umění
- Expozice *Galerie Dietrichsteinů*: z Moravské galerie v Brně – stolek a dvě židle; od Mercedes Dietrichsteinové – soubor 68 obrazů, litografií a kreseb a dva kusy nábytku
- Expozice *Víno napříč stoletími*: z Národního muzea – dva paleontologické otisky révy vinné *Vitis teutonica*
- Dlouhodobá výstava *Piaristické školy v Mikulově a jejich vědecké přístroje*: z Biskupství brněnského – relikviář sv. Josefa Kalasanského, jeho portrét a dva liturgické texty
- *Podobenství s lebkou* – plastika instalovaná na horním nádvoří mikulovského zámku: zápůjčka od Jaroslava Róny, autora sochy
- *Archeopark Pavlov*: z Archeologického ústavu AV ČR Brno – soubor předmětů z oblasti Dolních Věstonic, Pavlova a okolí i z některých oblastí Evropy (kopie paleolitického umění a nástrojů – kostěné a hliněné artefakty, dvě archiválie z počátku výzkumů v Dolních Věstonicích, odlitky lidských mozkoven a kopie lebek hominidů, z originálních artefaktů štípaná industrie a ostatní kamenná industrie a kostěné šperky); z Národního muzea v Praze – odlitek lebky Cromagnonce
- Do expozic historického okruhu: od Davida Kollera z Mikulova – nábytek (prosklená vitrína, dva příborníky, jídelní stůl, šest židlí a dvě křesla)
- Expozice *Zámecká knihovna*: z Národního muzea v Praze – knihy uložené v mikulovské zámecké knihovně (1 690 signatur zámecké knihovny Jaroslavice, 1 204 signatur zámecké knihovny Moravské Budějovice a 941 signatur zámecké knihovny Plaveč)

Dlouhodobá výpůjčka za účelem úschovy

- Sbírkka MVS *Dílna*: z města Mikulova – soubor výtvarných děl ze sbírky Mikulovského výtvarného symposia *Dílna*
- Galerie výtvarného umění v Hodoníně má v depozitáři v mikulovském muzeu dlouhodobě uložen velkoformátový obraz *František Jiroudek – Proti válce*. Toto uskladnění je vedeno jako výpůjčka.

Nová výpůjčka pro sezónní výstavu

- Výstava *Vzpomínky* (synagoga): z Památníku Terezín – 30 kusů plátěných bannerů s potiskem

INTERPRETACE

Muzejní programy

● Májový víkend a muzejní noc na zámku

20.–22. května 2016

Muzejní noc, kterou pořádalo Regionální muzeum v Mikulově již podvanácté a která je součástí programu *Májový víkend na zámku*, se konala v pátek 20. května 2016. Již poněkolkolikáté probíhala souběžně se Slavnostmi města Mikulova, což umožňuje místním obyvatelům i turistům naplno využít pestrou směs kulturních zážitků jak na zámku, tak v podzámčí. Všechny expozice a výstavy muzea jsou o Májové noci vždy přístupné zdarma.

Jako první otevřela své prostory synagoga na Husově ulici. Loutkové divadelní představení *Golem* pražského studia Damúza se setkala s velkým úspěchem obecenstva, zejména dětí, které samy dostaly příležitost si v příběhu o rabínově hliněném sluhovi zahrát. Po zbytek večera byl v synagoze promítán dokumentární film České televize *Mikulovská brána do židovské duše* – první díl z desetidílného dokumentárního cyklu natočeného režisérem Jaroslavem Kratochvílem a nazvaného *Hádanky domů života*. Cyklus je věnován historii a současnosti židovských hřbitovů a synagog v Čechách a na Moravě.

Večerní program na zámku probíhal v náročném divadelní režii a scéně z historie, hrané průvodci muzea, kteří obětavě oblékli kostýmy zapůjčené Národním divadlem v Brně, otevřely dobu Františka kardinála Dietrichsteina: S úderem šesté hodiny vjel do města císařský kočár – to Ferdinand II. Štýrský se svou chotí Eleonorou Gonzaga přijel na zasedání dvorské rady. Po krátké modlitbě v lořetě na náměstí se císařský pár odebral na zámek, kde se ve společnosti Františka Dietrichsteina, Albrechta z Valdštejna a dalších urozených pánů a dam řešily důležité politické otázky právě probíhající třicetileté války – samozřejmě u bohaté hodovní tabule. Návštěvníci Muzejní noci tak mohli přihlížet divoké výměně názorů šlechty i závěrečnému tanci v prostorách Nástupního sálu. Jednání se protáhla až k půlnoci...

Na horním zámeckém nádvoří se zatím střídali divadelníci na chůdách a polykači ohně z agentury Gryff a nakonec si davem přihlížejících prorazil cestu spořádaný šik římských vojáků ze sdružení Marcomania. Římané se usadili u vstupu do archeologické expozice a zájemce z řad malých i větších dětí učili umění bitevních formací.

Milovníkům folklóru hrála v Trůnním sále cimbálová muzika Klaret, rockové fanoušky nezklamala skupina Denwer, hrající na horním nádvoří až do pozdních nočních hodin, kdy se vytrvalci odebrali do zámeckého sklepa na tradiční rozlučkový přípitek u obřího sudu. Zde se také bílá paní se ctí zhostila své každoroční májové povinnosti a ujistila se, že příznivců muzea a Muzejní noci rozhodně neubývá.

Občerstvení návštěvníkům muzea nabízel mikulovské firmy prostřednictvím stánkového prodeje, v prostorách vinařské expozice probíhala opět velmi vítaná ochutnávka vín.

Do *Májového víkendu* nebyla v tomto roce zařazena expozice v Dolních Věstonicích, protože stávající expozice byla v souvislosti s budováním archeoparku v Pavlově zrušena a nová výstava byla ve fázi příprav. Program *Májového víkendu* tedy uzavřelo nedělní představení v Památníku bratří Mrštíků v Divákách. Olomoucké divadlo Tramtárie přijelo s loutkovou pohádkou Hugo z hor, vyprávěním o tom, jaké to je, když vám domů tatínek přiveze z polární výpravy sněžného muže. Ač byl *Májový víkend* ochuzen o sobotní věstonický program, byla návštěvnost zhruba na stejné úrovni jako v předchozích letech – okolo 1 500 osob.

● Muzeum a škola pod zámeckou střechou

Od roku 2008 realizuje Regionální muzeum v Mikulově projekt *Muzeum a škola pod zámeckou střechou*, jehož cílem je netradiční formou přiblížit kulturu a historii regionu žákům základních škol z Mikulova a blízkého okolí.

Zcela nový program, určený pro žáky druhého stupně základních škol a studenty nižšího stupně gymnázií, probíhal v podzimních dnech v Archeoparku Pavlov. V dvouhodinovém

bloku nacházejí děti odpovědi na otázky, čím je lokalita, na níž byl archeopark vybudován, tak světově proslulá, čím je období paleolitu charakteristické, jací lidé tuto krajinu v dávných dobách obývali, jak žili, lovili, jaké používali a vyráběli nástroje, jaké zhotovovali šperky. Zároveň se svému věku přiměřenou formou dozvědí, jaký význam mělo a má zdejší území pro archeologický výzkum a vývoj současných vědeckých poznatků. Spolu s lektorkou sledují historii nálezů plastiky Věstonické venuše, porovnávají ji s dalšími venušemi nalezenými v Evropě, získávají představu o jejím významu pro světovou archeologii. Součástí projektu je i tvořivá dílna, při níž si každý žák za asistence lektorky vyrobí svoji vlastní venuši. Děti ji vymodelují z hlíny a muzeum pak zajistí výpal všech figurek, které spolu s fotodokumentací akce předá dětem do škol. Programu se v roce 2016 zúčastnili žáci ze základních škol z Mikulova (Valtická), z Poštorné, Lednice, Pohofelic a z gymnázií z Mikulova, Břeclavi a Brna (Gymnázium Matyáše Lercha) – celkem 163 dětí. Netradiční byl projekt v anglicko-české verzi, realizovaný ve spolupráci s brněnským gymnáziem Matyáše Lercha a s rakouskou základní školou z Poysdorfu.

Na již školami oblíbený program *Tajemství římské mince*, určený žákům šestých tříd základních škol a primánům gymnázií, dorazili na mikulovský zámek žáci a studenti z mikulovského a břeclavského gymnázia, ze základních škol z Mikulova, Poštorné, Drnholce a Strážnice – v roce 2016 celkem 113 dětí. V teoretické části programu získávají děti základní přehled o době římské na území českého státu, která je charakteristická konflikty a vzájemným ovlivňováním mezi germánskými kmeny a Římany. Ve zdejších kraji, kde se obě kultury potkávaly a kde se v lokalitě Hradisko u Mušova nacházel vojenský tábor části X. římské legie, zůstalo mnoho hmotných dokladů jejich pobytu, s nimiž se děti seznamují prostřednictvím vystavených artefaktů v expozici *Římané a Germáni v kraji pod Pálavou*. Zároveň řeší otázky, kde pobývala římská vojska na našem území, jakou používali vojáci zbroj či jak obchodovali a čím platili. Ve druhé části dvouhodinového programu se děti potkají s římským vojákem z legie Marca Aurelia, členem skupiny historického šermu Marcomania, mohou si vyzkoušet zbroj a seznámí se se způsoby boje římské armády a s vojenským výcvikem.

V roce 2016 byla opět navázána spolupráce s brněnskou pobočkou Oddělení pro vzdělávání a kulturu Židovského muzea v Praze. V týdnu od 11. do 15. dubna 2016 proběhl jarní blok interaktivních dílen v prostorách Horní synagogy, kterými provázely právě lektorky ŽMP. Synagogu postupně navštívily dvě třídy z mikulovské ZŠ Hraničářů, jedna třída ze ZŠ Drnholce a dvě ze ZŠ Dolní Věstonice, které absolvovaly program nazvaný *Hanin kufřík*, zaměřený na holocaust. Jedna třída ze ZŠ Hraničářů se pak účastnila programu *Badatel*, zaměřeného na židovské zvyky a tradice. Podzimní blok interaktivních dílen probíhal v týdnu od 21. do 25. listopadu a prošli jím žáci ZŠ Hraničářů. Jedna třída absolvovala dílnu *Nevítaní cizinci*, zabývající se židovskými uprchlíky, a jedna se zúčastnila oblíbeného programu *Badatel*.

Práci na programech v Horní synagoze žákům i učitelům zatraaktivnily pracovní listy, které vznikly díky spolupráci s lektorkami ŽMP a s žáky ZŠ Dolní Věstonice. Pomocí příběhu posledního kantora Horní synagogy Abrahama Hellmanna, který je osou celého příběhu v listu, je možno žákům vytvořit představu o tom, jak fungovala synagoga a jak Židé v Mikulově žili.

● Mikulovské příměří 1866

23. července 2016

V roce 2016 uplynulo již 150 let od prusko-rakouské války, jejíž důsledky se projevují v životě Evropy de facto dodnes. Přestože šlo z historického hlediska pouze o lokální konflikt, ve svém důsledku přesvědčivé vítězství pruských vojáků otevřelo cestu ke sjednocení Německa, od něhož vedla přímá cesta ke druhé světové válce. V rámci prusko-rakouské války, někdy nazývané také šestitýdenní válkou, byla též svedena největší bitva na našem území, a sice 3. července 1866 u Hradce Králové. Touto bitvou však prusko-rakouská válka neskončila, závěrečné dějství války se odehrálo právě v Mikulově, kam se koncem července 1866 upíraly

Kráčíme čtyři metry pod zemí, od níž nás odděluje mohutná stěna betonu – architekti zvolili formu podzemního prostoru s vystupujícími věžemi z bílého betonu, evokujícími výchozy okolních vápencových skal, aby stavba nezatěžovala svým měřítkem a hmotou místní krajinnou scenérii. Archeopark Pavlov se stal *Stavbou roku 2016* a hlavní protagonisté projektu v pražské Betlémské kapli toto prestižní ocenění 13. října 2016 přijali. (foto Gabriel Dvořák a Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství)

zraky celé Evropy. Mikulovský zámek tehdy hostil vyslance mnoha střeoevropských států a po dobu dvou týdnů zde bydlel i pruský král Vilém I. s celým svým doprovodem včetně kancléře Bismarcka, ministra války von Roona a strůjce pruského vítězství generála pěchoty von Moltkeho. Zde byla tedy válka podpisem mírové smlouvy 26. července 1866 ukončena. Méně slavným faktem již je skutečnost, že ve stejné době v Mikulově umíraly desítky nejen pruských vojáků, ale i civilistů na zákeřnou a velmi nakažlivou nemoc – cholera.

V sobotu 23. července 2016 se na mikulovském zámku konal vzpomínkový akt k výročí podpisu příměří. Umělecká a produkční agentura Bene zajistila vystoupení, která měla tuto významnou událost návštěvníkům programu připomenout. Ráno 23. července 2016 z polního tábora pruských vojsk utábořených na Kozím hrádku zazněl výstřel z děla na počest setkání významných aktérů mírového jednání. V Trůnním sále mikulovského zámku se pak v několika vstupech odehrála scéna dramatického jednání a podpisu příměří. Odpoledne pokračoval program dne na pruském hřbitově na kraji Mikulova položením kytic a uctěním památky padlým. Program navštívilo zhruba 300 hostů. V Regionálním muzeu v Mikulově byla k tomuto výročí instalována výstava *Mikulovské příměří 1866*.

● Živá synagoga

Projekt *Živá synagoga*, kterým v roce 2015 oslovilo Regionální muzeum v Mikulově veřejnost poprvé, úspěšně pokračoval v roce 2016 zajímavým programovým blokem. V synagoze se během roku konala celá řada vzdělávacích i kulturních akcí, na nichž se muzeum různou měrou podílelo. Vedle výstav *Historie Židů v Čechách a na Moravě*, *Židovský hřbitov v Mikulově* a *Vzpomínky / Memories* se v synagoze konaly přednášky, koncerty, divadelní představení i vzdělávací akce pro školy. Celoroční program akcí zde byl finančně podpořen Nadačním fondem obětí holocaustu. Vysoká návštěvnost synagogy jako významné židovské památky i obecně dobrá účast na akcích zde pořádaných svědčí o neustávajícím zájmu veřejnosti o židovskou tematiku, obzvláště pokud souvisí s regionem.

Koncert soudobé izraelské hudby

14. dubna 2016

Čtveřice umělců Tomáš Vinklát (housle), Tomáš Tuláček (housle), Libor Meisl (housle, viola) a Jan Zlámal (violoncello) představila návštěvníkům Horní synagogy průřez současnou izraelskou hudbou. Zazněla díla předních izraelských hudebních skladatelů, jakými jsou Naftali Schindler, Yinam Leef, Menachem Zur, a řady dalších.

Přednáška Omyly, nové poznatky a zamyšlení nad židovskými dějinami (nejen) na Moravě

21. dubna 2016

Historik Mgr. Pavel Kocman se ve své přednášce věnoval především dějinám židovstva v Čechách a na Moravě a pohovořil též o nových poznatcích týkajících se historie Židů v Mikulově.

Festival Hudba na kole

11. června 2016

V rámci XXI. ročníku Mezinárodního hudebního festivalu Conventus Moraviae se konala akce spojující hudební zážitek s cykloturistikou. Účastníci akce měli možnost na několika místech regionu vyslechnout koncerty různých hudebních žánrů. Jednou ze zastávek festivalu *Hudba na kolech* byla i mikulovská synagoga, kde během dne vystupovali žáci ZUŠ Mikulov.

Beseda – I po nejhlučnější bouře přichází tichý déšť

30. června 2016

Regionální muzeum v Mikulově připravilo ve spolupráci s Židovským muzeem v Praze pořad se vzpomínkami paní Eriky Bezdíčkové, pamětnice holocaustu, doplněnými zdravotizovanými ukázkami z její knihy v podání herečky Kateřiny Rakovčíkové.

Jen několik dní po otevření archeoparku se zde již konal první doprovodný program – ke Dni dětí. Pračlovíček v podání divadla Tramtárie a další akce prokázali, že areál archeoparku má velký programový potenciál. (foto Jana Frantelová)

Koncert cimbálové muziky Capella

4. srpna 2016

Cimbálová muzika *Capella* ze slováckých Kozojídek představila netradiční spojení slovácké lidové muziky a tradičních židovských písní. Neobvyklý repertoár přilákal do Horní synagogy desítky návštěvníků a koncert zaznamenal největší návštěvnost ze všech akcí pořádaných zde od znovuotevření synagogy v roce 2014.

Eurotrialog

30. srpna 2016

Festival nepopulární hudby Eurotrialog má už v Mikulově dlouhou tradici i své početné příznivce. Synagoga se stala opět jedním z festivalových koncertních míst a návštěvníci si tu měli možnost vyslechnout koncert Jardy Svobody, člena kapely Traband, nazvaný *Žalmy, harmonium a hlas*.

Dny židovské kultury

23.–25. září 2016

Dějiny židovského obyvatelstva v Mikulově, jejich osudy i rozmanitost kultury a gastronomie si připomněl devátý ročník festivalu *Dny židovské kultury*. Regionální muzeum v Mikulově se v roce 2016 podílelo na festivalu v mnohem větší míře než v jiných letech a Horní synagoga se stala dějištěm většiny akcí programu. V páteční podvečer se mohli návštěvníci Horní synagogy naučit některý z židovských tanců nebo mohli ochutnat pokrmy tradiční židovské kuchyně. V sobotu odpoledne se v synagoze konalo divadelní představení hry *Modche a Rezi na židovském bále* v podání divadelního spolku Ampulka. V neděli před obědem vystoupil v synagoze houslový virtuózní Alexander Shonert a následovalo kreativní odpoledne pro malé i velké, nazvané *Shana Tova* (tradiční novoroční pozdrav, hebrejsky: Dobrý rok). Tradiční novoroční přání účastníci tvořili v příjemném odpoledním slunci na dvorku synagogy. Celý program uzavřela komentovaná prohlídka Horní synagogy a mikve.

Koncert Sboru přátel zpěvu Permoník

9. října 2016

Početný *Sbor přátel zpěvu Permoník* (oddělení dospělých zpěváků Sborového studia Permoník z Karviné) vystoupil v Horní synagoze v nedělním matiné s díly Dvořáka, Lukáše, Vivaldiho, Mozarta, Younga a Cohena. Vystoupení si užili návštěvníci synagogy i sami účinkující.

Beseda s Věrou Weberovou

23. listopadu 2016

K zakončení výstavy *Vzpomínky / Memories*, realizované Památníkem Terezín, zavítala do Horní synagogy paní Věra Weberová, která v dětství prošla terezínským koncentračním táborem. Návštěvníkům vyprávěla svůj životní příběh a v besedě se věnovala osudu Židů v Evropě.

Program – Zázrak světla

15. prosince 2016

Ve spolupráci s lektorkami brněnské pobočky Židovského muzea v Praze připravilo Regionální muzeum v Mikulově program k židovskému svátku *Chanuka*, který byl zaměřen především na dětské návštěvníky. Po krátkém seznámení se samotným Svátkem světla a zázrakem světla s ním souvisejícím si děti mohly vyrobit chanukový svícen a zahrát si hru s drejdem.

● Archeopark Pavlov**Slavnostní otevření archeoparku**

28. května 2016

Slavnostní otevření archeoparku se konalo za účasti předsedy vlády ČR Bohuslava Sobotky a hejtmana Jihomoravského kraje Michala Haška.

Dětský den v archeoparku

4. června 2016

V rukodělném koutku v programu nazvaném *Jak na pazourek* se děti i rodiče učili umění štípání pazourku. V experimentální dílně si pak mohli zhotovit autentický kamenný nástroj doby kamenné původními technikami lovců, sběračů a prvních zemědělců a v jiné z dílen si mohli děti zhotovit také svou vlastní hliněnou plastiku venuše. Olomoucké divadlo Tramtarie si pro ty nejmenší připravilo *Pohádku o pračlovíčkovi*.

Mezinárodní den archeologie

15. října 2016

Mezinárodní den archeologie, který se před dvěma lety začal slavit i v České republice, má především lidem přiblížit práci archeologů. Archeopark Pavlov se k tomuto svátku připojil a nabídl návštěvníkům komentované prohlídky expozice a přednášku na téma *Lovci mamutů pod Pálavou*, kterou přednesl Mgr. Martin Novák, Ph.D., z Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i.

● Noční prohlídky zámku

Noční kostýmované prohlídky na zámku patří již k tradici letní mikulovské kulturní scény a je o ně velký zájem. Každou červencovou a srpnovou středu se mohli návštěvníci muzea, kteří přišli na zámek ve večerních hodinách, potkat s někdejšími majiteli sídla a jejich hosty. Sezóna 2016 představila dobu třicetileté války a život na zámku v jejím stínu. Průvodci, oblečení do kostýmů zapůjčených Národním divadlem Brno, se ujali rolí šlechticů vyprávějících své příběhy, divadelní agentura Bene doplnila prohlídky šermířským vystoupením a malá degustace moravských vín z Vinařství Baláž z Dolních Dunajovic v zámeckém sklepení je zakončovala. Během prázdninových měsíců se uskutečnilo 33 návštěvníků zcela obsazených nočních prohlídek.

Kulturně-výchovná činnost – zaměřená na region

● Přednášky a odborné služby pro veřejnost i organizace

- Přednášky spojené s prohlídkou zámecké knihovny a výstavy *Piaristické školy v Mikulově a jejich vědecké přístroje* – pro klienty cestovních a informačních kanceláří i pro veřejnost
- Komentované prohlídky expozice *Galerie Dietrichsteinů* – pro účastníky odborných symposií v Mikulově a dále pro klienty cestovních a informačních kanceláří
- Prohlídky židovského města a hřbitova s odborným výkladem – pro klienty cestovních a informačních kanceláří, pro studenty vysokých škol a pro veřejnost
- Komentované prohlídky zámecké kaple – pro veřejnost
- Komentované prohlídky zámeckého sklepa – pro veřejnost
- Komentované prohlídky výstavy *Krajina jako dílo* – pro veřejnost
- Komentované prohlídky výstavy *Mikulovské příměří 1866* – pro veřejnost
- Poradní činnost v oboru botaniky – pro veřejnost

● Přednášky a odborné služby pro školy

- Komentovaná prohlídka Horní synagogy – pro studenty Gymnázia Matyáše Lercha z Brna a jejich kolegy z Francie
- Komentovaná prohlídka Horní synagogy – pro tři třídy ze Slezského gymnázia v Opavě
- Komentovaná prohlídka židovského města, Horní synagogy, mikve a židovského hřbitova – pro studenty Ústavu religionistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně
- Přednáška o antisemitismu – pro studenty středního odborného učiliště z Mikulova
- Komentovaná prohlídka Horní synagogy a židovského hřbitova – pro studenty Střední školy z Lomnice nad Popelkou
- Komentovaná prohlídka Horní synagogy, mikve a židovského hřbitova – pro studenty Centra judaistických studií Univerzity Palackého v Olomouci
- Přednáška o historii židovské komunity v Mikulově – pro studenty mikulovského gymnázia
- Komentovaná prohlídka Horní synagogy a lekce o židovské kultuře spolu s výukou několika židovských tanců (vedená brněnskou lektorkou z oddělení pro vzdělávání a kulturu při Židovské obci Brno) – pro studenty hodonínského gymnázia a jejich zahraniční kolegy z Německa, Finska, Polska, Chorvatska a Řecka

● Služby badatelům

- Oddělení archeologie poskytlo Ústavu archeologie a muzeologie FF MU Brno (Mgr. Marek Novák) ke studiu materiál z pozdně halštatských sídlišť.
- Oddělení archeologie poskytlo společnosti Archaia Brno, o. p. s., (David Merta a Mgr. Václav Kolařík) ke studiu archeologický materiál ze zaniklé středověké vsi Holenice (k. ú. Drnholec).
- Z fotoarchivu byly třem badatelům poskytnuty dvě fotoreportáže a 39 fotografií.
- Podsbírku vinařství navštívil jeden badatel, kterému bylo poskytnuto 342 sbírkových předmětů.
- Podsbírku textilu navštívil jeden badatel, kterému byly poskytnuty tři sbírkové předměty.
- Z podsbírky fotografie, pohlednice, videozáznamy bylo dvěma badatelům poskytnuto deset fotografií.
- Jedna badatelka navštívila Horní synagogu v rámci výzkumu prováděného pro svou bakalářskou diplomovou práci.
- Třem badatelům z řad veřejnosti, kteří požádali o radu ohledně konzervačních zásahů, byla konzervátorem poskytnuta vhodná doporučení.

Dramatická mírová jednání k ukončení prusko-rakouské války probíhala v červenci roku 1866 na mikulovském zámku. Muzeum připomnělo 150. výročí ukončení tohoto válečného konfliktu výstavou realizovanou společně se Státním okresním archivem Břeclav, sídlícím v Mikulově. (foto Jana Frantelová)

- Oddělení botaniky poskytlo Botanickému ústavu Slovenskej akadémie vied fotodokumentaci devíti položek *Scorzonera parviflora*.
- Oddělení botaniky poskytlo Ústavu biologických a ekologických vied Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach fotodokumentaci devíti položek *Sclerochloa dura*.
- Depozitář botaniky v roce 2016 navštívili tři badatelé v rámci výzkumného grantu *Červená kniha dřevin ČR, Červená kniha ohrožených druhů lužních lesů BR Dolní Morava a Červený seznam ohrožených druhů ŠLP Křtiny* (fondy EHP, příjemce Mendelova univerzita v Brně).
- Zámecké zahrady navštívili badatelé Botanického ústavu Akademie věd ČR v rámci projektu *Biotické ohrožení památek zahradního umění: řasy, sinice a invazní rostliny* (NAKI II, MK ČR DG16P02M041).

● Spolupráce s regionálními organizacemi a institucemi

Spolupráce muzea s Muzejním spolkem v Mikulově

Muzejní spolek v Mikulově ve spolupráci s Regionálním muzeem v Mikulově na začátku roku pokračoval v přednáškovém cyklu, započatém v listopadu 2015. V lednu zazněla přednáška Mgr. Miroslava Lukáše s názvem *Jedermann-Festspiele v Mikulově v roce 1932*, popisující významnou divadelní událost ve městě. V únoru byl cyklus zakončen přednáškou Mgr. Dobromily Brichtové *Bydlení na zámku v 17.–18. století*, pojednávající o proměnách mikulovského zámku v daném období. Nový ročník přednáškového cyklu byl zahájen v listopadu 2016 promítáním krátkých filmů režiséra Petra Kudely *Vizitky českých muzeí a galerií*. Ještě v témže měsíci pak proběhla beseda s P. Oldřichem Chocholáčem nazvaná *Rio 2016*. Mikulovský kněz vyprávěl o svých zážitcích z olympijských her v Rio de Janeiro, kde působil jako kaplan české výpravy.

Spolupráce s místní organizací Svazu důchodců ČR

Místní organizace Svazu důchodců v rámci svých programů velmi intenzivně využívá možností spolupráce s Regionálním muzeem v Mikulově. V únoru se již podruhé uskutečnila pro členy svazu procházka židovským městem. Ze vzpomínání účastníků na různá

místa židovského města se zrodila myšlenka na společný projekt, týkající se zaznamenávání vzpomínek mikulovských pamětníků. Během roku se pak uskutečnily tři besedy, které posloužily nejen jako vyprávění o historii Mikulova, ale umožnily předávání kontaktů a doporučení na další pamětníky, s nimiž by mohl být rozhovor pořízen. Od května bylo realizováno celkem sedm rozhovorů s pamětníky, které jsou postupně zpracovávány a ukládány do sbírek Regionálního muzea v Mikulově. Projekt je dlouhodobý a bude pokračovat i v následujících letech.

V měsíci listopadu proběhla pro členy svazu ještě přednáška *Islám*, přinášející základní informace o tomto náboženství.

Spolupráce se Spolkem přátel židovské kultury v Mikulově

Spolupráce se Spolkem přátel židovské kultury v Mikulově spočívala zejména v účasti na *Dnech židovské kultury* a během roku rovněž v několika komentovaných prohlídkách židovské čtvrti a židovského hřbitova.

Spolupráce s expozicí věnovanou vinařství a vinotékou Zimní vrch v Dolních Dunajovicích

Regionální muzeum v Mikulově a vinotéka Zimní vrch v Dolních Dunajovicích uspořádaly v lednu promítání dokumentárních filmů režiséra Petra Kudely s tematikou vinařství. Část filmů se natáčela kdysi přímo v obci Dolní Dunajovice a objevují se v nich zdejší občané.

Spolupráce s Městským muzeem a galerií v Břeclavi

Členství etnografa Regionálního muzea v Mikulově v komisi pro sbírkotvornou činnost Městského muzea a galerie v Břeclavi.

Spolupráce se Správou CHKO Pálava (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR)

Umožnění přístupu do nálezové databáze NDOP (Nálezová data ochrany přírody) a konzultace ve věci managementu a ochrany spravovaných botanických lokalit.

● Spolupráce s mimoregionálními organizacemi a institucemi

Spolupráce s Centrálou cestovního ruchu – Jižní Morava; volné prohlídky zámku v rámci pořádaných fam tripů (novináři a VIP)

Spolupráce s agenturou Czech Tourism – v rámci propagace města Mikulova v zahraničí

Spolupráce s Federací židovských obcí na udržitelnosti projektu *Deset hvězd – revitalizace židovských památek v České republice*

Spolupráce s Výzkumným ústavem vodohospodářským T. G. Masaryka na přípravě výstavy *Zatopené kulturní a přírodní dědictví jižní Moravy*

● Koncerty a jiné kulturní akce

Koncerty, při nichž bylo muzeum pořadatelem či spoluorganizátorem:

- Výroční koncert Virtuosi di Mikulov
- Zahajovací koncert Concentus Moraviae
- XVI. jazzový večer na počest Karla Krautgartnera (Sdružení přátel Karla Krautgartnera, město Mikulov, Český rozhlas Brno)
- Dvanáct koncertů v rámci XXX. ročníku Mezinárodního kytarového festivalu (Mezinárodní kytarový festival Mikulov, o. s.)
- Tři koncerty v rámci XVII. ročníku klavírních kurzů Audaces fortuna iuvat (ZUŠ Mikulov)
- Pět koncertů v rámci Pálavského vinobraní (Mikulovská rozvojová, s. r. o.)
- Adventní koncert Národopisného spolku Pálava
- Adventní koncert Anny K.
- Vánoční koncert Základní umělecké školy Mikulov a Gymnázia Mikulov

Život pod Pálavou je název nové výstavy instalované v Dolních Věstonicích po zrušení zdejší mnohaleté archeologické expozice. Výstava zachycuje kromě jiného dopad vybudování Vodního díla Nové Mlýny na osudy lidí i na stav zdejší přírody – dioráma představuje ptactvo, které mohou návštěvníci spatřit právě na nádržích, a předměty z domácnosti Mušova „utopeného“ v nádržích zas představují obec, kterou již spatřit nelze. (foto Milan Macháček)

Další kulturní akce, při nichž bylo muzeum pořadatelem či spoluorganizátorem:

- Reprezentační ples města (Mikulovská rozvojová, s. r. o.)
- Maškarní karneval (DDM Mikulov, p. o.)
- Oblastní výstava vín (Moravín Mikulov)
- Festival art designu Křehký Mikulov (Galerie Křehký)
- Mikulovské výtvarné sympozium „Dílno“ – zahájení a ukončení XXIII. ročníku sympozia (město Mikulov)
- Mezinárodní konference Platforma evropské paměti (Platforma evropské paměti a svědomí)
- Moravský parnas (Spolek pro Konvent)
- Oslava dne seniorů (město Mikulov)
- XXXIII. mikulovské sympozium (SOkA)
- Svěcení vína (Moravín Mikulov)
- Charitativní aukce Biliculum (Biliculum, z. ú.)
- Konference Brána ke svobodě – oběti železné opony (Krajská hospodářská komora)
- Mikulášská besídka (MŠ Habánská)

Kulturně-výchovná činnost – s nadregionálním dosahem

● Kulturní akce, při nichž bylo muzeum pořadatelem či spoluorganizátorem:

Festival art designu Křehký Mikulov

27.–29. května 2016

Projekt Regionálního muzea v Mikulově a pražské galerie Křehký Šestý ročník festivalu uměleckého designu Křehký Mikulov představil opět prestižní české i středoevropské galerie a jimi zastupované designéry a umělce. Autorské instalace obsadily nejen výstavní prostory muzea, ale našly své uplatnění i ve stávajících expozicích – jako konfrontace mezi historickým a moderním uměleckým designem.

Hudební festival Concentus Moraviae 2016

1. června 2016

Hlavní pořadatel Mezinárodní centrum slovanské hudby Brno 21. ročník Mezinárodního hudebního festivalu 13 měst Concentus Moraviae na téma Shakespeare, Beethoven a česká kvartetní tradice se uskutečnil ve dnech 1.–28. června 2016. Na velkém sále mikulovského zámku se konal slavnostní zahajovací koncert festivalu, na kterém vystoupilo Pavel Haas Quartet spolu s americkým Dover Quartet.

Mezinárodní taneční soutěž JARO

11. června 2016

Hlavní pořadatel Morava, o. s.

Mezinárodní soutěže ve sportovním tanci se zúčastnili junioři a dospělí taneční páry z České republiky i ze zahraničí.

Mezinárodní kytarový festival

3.–9. července 2016

Hlavní pořadatel Kytarový festival, o. s.

Jubilejní XXX. ročník kytarového festivalu tradičně pořádal mistrovské kurzy, semináře i výstavy a v rámci dvanácti koncertů představil jak české a světové špičky kytarové hry, tak i frekventanty kurzů.

Tajemství Věstonické venuše - muzejní mnohaletý projekt pro školy - v roce 2016 absolvovaly děti již v archeoparku a rozhodně se nenuřily. (foto Jana Frantelová)

Mikulovské výtvarné sympozium – dílna ´16

16. července – 13. srpna 2016

Hlavní pořadatel město Mikulov

V roce 2016 se konal již 23. ročník tohoto uměleckého sympozia. Díky tomu, že město otevřelo veřejnosti sledovanou otázku možnosti přestavby bývalé hasičské zbrojnice na prostory využitelné pro sbírku děl vzešlých z jednotlivých ročníků *Dílny*, byl projekt mikulovského výtvarného sympozia mediálně častokrát hodnocen, a to především z pohledu neustále se rozvíjejícího formátu.

Mikulovská *Dílna* je po kamenosochařském sympoziu v Hořicích druhým nejdéle fungujícím sympoziem v naší republice. Ovšem množstvím zastoupených děl již hořické sochařské sympozium převyšuje. Město Mikulov tak má pravděpodobně největší sbírku současného umění v republice, která není v soukromých rukou. Nejde však jen o rozsah – Mikulov má ve svých sbírkách zastoupeny téměř všechny autory z nejdůležitějších a také finančně nejlépe hodnocených výtvarných skupin, jako jsou Tvrdohlaví, Pondělí či Obr; sbírka obsahuje díla autorů, kteří prezentují naši republiku na výstavách v zahraničí, i práce pedagogů vysokých výtvarných škol. Sbírnka Mikulovského výtvarného sympozia je natolik jedinečná, že může nejuceleněji prezentovat umělecké směry a typy výtvarné produkce v České republice v po-sledních více než dvaceti letech.

Klavírní kurzy Audaces fortuna iuvat

20.–25. srpna 2016

Hlavní pořadatel Základní umělecká škola Mikulov pod záštitou města Mikulova a Filharmonie Brno

XVII. ročník kurzů, tradičně s vynikajícím pedagogickým obsazením, nabídl frekventantům kromě odborného vedení též tematické přednášky a semináře a představil profesionální umělce i účastníky kurzů v rámci třech koncertů.

Projekt Porta Culturae – Dny otevřených ateliérů na jižní Moravě

24.–25. září 2016

Účast na projektu přeshraniční spolupráce

V rámci VI. ročníku projektu se zájemcům o výtvarné umění opět naskytla příležitost navštívit ateliéry vybraných výtvarných umělců na jižní Moravě. Akce, pořádaná Jihomoravským krajem prostřednictvím Galerie výtvarného umění v Hodoníně, byla určena nejen odborníkům, ale především široké veřejnosti. V roce 2016 se do ní zapojila více než stovka výtvarníků a galerií ze všech okresů Jihomoravského kraje. Regionální muzeum v Mikulově nabídlo jako doprovodný program této akce výstavy *Krajina jako dílo – Barokní krajinou od Mikulova ke Znojmu a TOTO! v Čechách*.

NÁVŠTĚVNOST

Celková návštěvnost muzejních expozic a výstav v rámci turistických prohlídek v roce 2016 dosáhla počtu 123 016 osob, což byl oproti roku 2015 (návštěvnost 82 438 osob) nárůst o 49 %. Ten byl způsoben zejména otevřením Archeoparku Pavlov v druhé půlce května – navštívilo jej 45 129 osob. Během prázdninových měsíců byl opět velký zájem o kostýmované noční prohlídky, obohacené o šermířská vystoupení, které se konaly pravidelně jednou týdně. Osvědčilo se i prodloužení sezóny až do konce listopadu, cílené především na turisty přijíždějící do Mikulova na víkendy spojené se svatomartinskými akcemi. Muzeum jim nabízelo prohlídky zámeckého sklepa a vlnářských expozic, spojené s ochutnávkou místních vín.

Kromě všech těchto návštěvníků pobývalo v prostorách Regionálního muzea v Mikulově dalších cca 38 300 osob při společenských akcích, vernisážích výstav a koncertech, konferencích, firemních a jiných akcích. V roce 2016 tedy navštívilo muzeum celkem cca 161 300 osob (srov. s rokem 2015 = 126 700 osob).

VĚDECKOVÝZKUMNÁ ČINNOST

Publikační činnost

• Sborníky

RegioM 2015

RegioM. Sborník Regionálního muzea v Mikulově, roč. 2015 (ed. Stanislava Vrbková), Mikulov 2016.

• Články

Ve sborníku RegioM:

MACHÁČEK, Petr: Nejvýraznější změny výskytu ptáků na Lednických rybnících v posledních letech, RegioM. Sborník Regionálního muzea v Mikulově, roč. 2015, s. 4–10.

TRAMPOTA, František: Výsledky menších archeologických výzkumů ve vztahu ke stavební historii Mikulova, RegioM. Sborník Regionálního muzea v Mikulově, roč. 2015, s. 12–20.

KOUDELA, Miroslav: Soupis nově objevených tisků z knihovny Hoffmanů z Grünpichlu ve fondu zámecké knihovny Mikulov, RegioM. Sborník Regionálního muzea v Mikulově, roč. 2015, s. 104–128.

ŠUBA, Josef: Z historie vlnářského výstavnictví na Mikulovsku, RegioM. Sborník Regionálního muzea v Mikulově, roč. 2015, s. 146–152.

- SEKEREŠ, Jiří: Úly bratří Mrštíků – stručná historie a zpráva o konzervátorském zásahu, RegioM. Sborník Regionálního muzea v Mikulově, roč. 2015, s. 191–200.
- VRBKOVÁ, Stanislava: Rok 2015 v Regionálním muzeu v Mikulově, RegioM. Sborník Regionálního muzea v Mikulově, roč. 2015, s. 206–253.

V materiálech jiných organizací:

- ČIŽMÁŘ, Ivan – TRAMPOTA, František: Podivín (okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 170.
- ČIŽMÁŘ, Ivan – TRAMPOTA, František: Podivín (okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 195.
- DRESLEROVÁ, Gabriela – TRAMPOTA, František: Břeclav (okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 237.
- KANÁKOVÁ-HLADÍKOVÁ, Ludmila – TRAMPOTA, František: Nový sídlištní soubor štípané industrie starší doby bronzové z lokality Tvrdonice – Pole od Týnecka, Studia archeologica Brunnessia, roč. 21 (2016), č. 1, s. 5–20.
- MACHÁČEK, Petr: Kvakoš noční, in: Monitoring druhů přílohy I směrnice o ptácích a ptačích oblastí v letech 2008–2010 (ed. Jan Hora – Kamil Čihák – Zdeněk Kučera), Praha 2015, s. 26–28.
- MACHÁČEK, Petr: Čáp bílý, in: Monitoring druhů přílohy I směrnice o ptácích a ptačích oblastí v letech 2008–2010 (ed. Jan Hora – Kamil Čihák – Zdeněk Kučera), Praha 2015, s. 41–44.
- MACHÁČEK, Petr: Tenkozubec opačný, in: Monitoring druhů přílohy I směrnice o ptácích a ptačích oblastí v letech 2008–2010 (ed. Jan Hora – Kamil Čihák – Zdeněk Kučera), Praha 2015, s. 122–124.
- MACHÁČEK, Petr: Lednické rybníky, in: Monitoring druhů přílohy I směrnice o ptácích a ptačích oblastí v letech 2008–2010 (ed. Jan Hora – Kamil Čihák – Zdeněk Kučera), Praha 2015, s. 346–351.
- MACHÁČEK, Petr: Střední nádrž Vodního díla Nové Mlýny, in: Monitoring druhů přílohy I směrnice o ptácích a ptačích oblastí v letech 2008–2010 (ed. Jan Hora – Kamil Čihák – Zdeněk Kučera), Praha 2015, s. 405–412.
- MACHÁČEK, Petr: Ptáci v okolí Týnce, in: Týnec. Městečko v Podluží (ed. Emil Kordiovský – Miroslav Svoboda), Týnec 2016, s. 86–87.
- MACHÁČEK, Petr – SAJFRT, Vlastimil: Lednické rybníky – rybniční hospodaření jako cesta k rozvoji chráněného území v poločase (v tisku).
- MIKLÍN, Jan – MACHÁČEK, Petr: Birds of Lednické rybníky Fishponds (Czech Republic), Journal of Maps, roč. 12 (2016), Suppl. 1, s. 239–248.
- NYKLOVÁ-ONDROVÁ, Markéta – POJER, František – LACINA, David – VERMOUZEK, Zdeněk – KAMINIECKÁ, Barbora – ČEJKA, Jaromír – CHVAPIL, Stanislav – MACHÁČEK, Petr – MAKOŇ, Karel – MOLITOR, Patrik – PRÁŠEK, Václav – VLAŠÍN, Mojmír – VLČEK, Jiří – VRÁNA, Josef – TOMAN, Aleš – ZAŇÁT, Jaroslav: Výsledky 7. mezinárodního sčítání čápa bílého (*Ciconia ciconia*) v České republice v roce 2014 – dlouhodobý vývoj početnosti, umístění hnízd a reprodukční úspěšnosti, Sylvia, roč. 52 (2016), s. 17–33.
- ŠUBA, Josef: Horní synagoga v Mikulově, Malovaný kraj, roč. 52 (2016), č. 1, s. 4–5.
- TRAMPOTA, František: Klentnice (okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 153.
- TRAMPOTA, František: Milovice (k. ú. Milovice u Mikulova, okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 165.
- TRAMPOTA, František: Podivín (okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 170–171.
- TRAMPOTA, František: Mikulov (k. ú. Mikulov na Moravě, okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 191.
- TRAMPOTA, František: Podivín (okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 194–195.

- TRAMPOTA, František: Drnholec (okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 208–209.
- TRAMPOTA, František: Klentnice (okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 210–211.
- TRAMPOTA, František: Milovice (k. ú. Milovice u Mikulova, okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 217.
- TRAMPOTA, František: Novosedly na Moravě, okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 220–222.
- TRAMPOTA, František: Podivín (okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 223.
- TRAMPOTA, František: Vlasatice (okr. Brno-venkov), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 233–234.
- TRAMPOTA, František: Milovice (k. ú. Milovice u Mikulova, okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 240.
- TRAMPOTA, František: Podivín (okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 241–242.
- TRAMPOTA, František: Drnholec (okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 247.
- TRAMPOTA, František: Klentnice (okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 248.
- TRAMPOTA, František: Milovice (k. ú. Milovice u Mikulova, okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 249.
- TRAMPOTA, František: Podivín (okr. Břeclav), Přehled výzkumů, roč. 57 (2016), č. 1, s. 251.

Odborné konference a semináře

XXXIII. mikulovské sympozium – Rok 1866 na Moravě

5.–6. října 2016

Organizátoři symposia: Moravský zemský archiv v Brně, Státní okresní archiv Břeclav se sídlem v Mikulově, Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, Regionální muzeum v Mikulově, Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Komitét pro udržování památek z války roku 1866

Sympozium zaměřené na život na Moravě v období prusko-rakouské války připomnělo události spojené s děním v roce 1866. Zazněly na něm příspěvky věnované dopadu válečných událostí na tehdejší život, vojenským rekvizicím, obecní i státní správě, choleře způsobené válečnými útrapami vojáků, poválečné nápravě způsobených škod i pozdějším památkám na válku.

Celostátní konference České společnosti ornitologické Každý pták se počítá

14.–16. října 2016

Organizátoři konference: Česká společnost ornitologická, Turistické informační centrum Mikulov, Regionální muzeum v Mikulově

Konference k 90. výročí založení České společnosti ornitologické sloužila k výměně nejnovějších odborných poznatků a zkušeností z praxe mezi profesionálními a amatérskými ornitology, zástupci veřejné správy, neziskového sektoru i akademické obce.

XII. Protohistorická konference Archeologie barbarů 2016 Přechodné a zánikové horizonty u barbarů

6.–8. října 2016

Organizátoři konference: Národní muzeum v Praze, Archeologický ústav AV ČR v Brně, Archeologický ústav AV ČR Praha, Archeologický ústav SAV ČR Nitra, Trnavská univerzita

Děti a ilustrace prvořadých slovenských autorů tvořících pro děti na výstavě slovenské galerie TOTO!
(foto Jana Frantelová)

v Trnave, Centrum medievistických studií, Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové, Naturhistorisches Museum Wien, Regionální muzeum v Mikulově

Cílem konference bylo definovat a blíže specifikovat přechodné a zánikové horizonty zejména na základě analýzy a syntézy archeologických a numismatických pramenů v protohistorickém vývoji na území středoevropského barbarika.

Výzkumná činnost

● Archeologie

Díky stavebním aktivitám v regionu probíhaly průběžně záchranné archeologické výzkumy, k nimž byla vyřizována příslušná korespondence s vyjádřeními ke stavebním a plánovaným akcím prováděným soukromými osobami, jednotlivými obcemi a firmami.

S pozitivním výsledkem byly provedeny záchranné archeologické výzkumy v těchto lokalitách:

- *Břeclav – Žleby a Přední čtvrtky*: záchranný výzkum započal v březnu 2015 – nález laténského sídliště; stavba byla dočasně pozastavena, v listopadu 2016 byl záchranný výzkum na stavbě dokončen v trati *Přední čtvrtky* – nález několika objektů z doby římské
- *Velké Bílovice – Pod předními*: záchranný výzkum proběhl v únoru – nález depotu bronzových předmětů z mladší doby bronzové
- *Drnholec – Pod sýpkou*: záchranný výzkum proběhl v březnu a dubnu – nález čtyř hrobů z doby stěhování národů; mediální výstup: http://breclavsky.denik.cz/zpravy_region/odhalene-hroby-v-drnholci-ukryvaly-ostatky-langobardu-20161019.html

- *Drnholec – Pod sýpkou*: záchranný výzkum proběhl v prosinci – nález jednoho hrobu z doby stěhování národů

S negativním zjištěním byly provedeny archeologické dohledy na následujících lokalitách:

- Březí – Družstevní ul.
- Mikulov – Republikánské obrany

Nedestruktivní povrchovou prospekci byly objeveny nebo ověřeny lokality:

- *Milovice – Spitzhübel*: sídliště; neolit, mladší doba bronzová, doba římská, středověk
- *Velké Bílovice – Pod předními*: sídliště; mladší doba bronzová, doba laténská
- *Drnholec – zaniklá středověká ves Holenice*

Odborný pracovník archeologického oddělení se účastnil konference:

Central European Theoretical Archaeological Group (CEA TAG 2016), Bratislava, 8.-9. 11. 2016. Referát (František Trampota): The Gloom of Archaeological Culture

● Historie

- Rešersemi z archiválií Moravského zemského archivu v Brně pokračoval výzkumný úkol – Studium písemností z *Rodinného archivu Dietrichsteinů* (fond G 140) a *Registratury Ditrichštejnů v Mikulově* (fond F 18). Výsledky výzkumu jsou využívány při práci na scénáři o sběratelství barokních Dietrichsteinů a při přípravě katalogu k této výstavě.
- Pokračovaly práce na identifikaci knih z bývalé knihovny Vincence Weintridta (v letech 1843–1849 mikulovský probošt) a na jejich ztotožnění se soupisem zmíněné knihovny, pocházejícím z roku 1872.

Odborný pracovník historického oddělení se účastnil konference:

XXXIII. mikulovské sympozium – Rok 1866 na Moravě, Mikulov, 5.-6. října 2016

● Etnografie

- V roce 2016 pokračoval etnografický výzkum zaměřený na tradiční lidovou kulturu v regionu. Probíhala dokumentace současné podoby masopustu v Mikulově, Horních Věstonicích a Dolních Dunajovicích a krojovaných hodů v Dolních Dunajovicích. V souvislosti s připravovaným přeshraničním projektem byl odborný zájem rozšířen o tradiční lidovou stravu na Mikulovsku.
- Pokračovala fotodokumentace vlnářských staveb v regionu.
- Pokračoval výzkum tzv. domácího umění, čímž je chápáno autentické lidové umění druhé poloviny 20. století, odrážející řemeslnou úroveň, výtvarné a estetické cítění „obyčejného člověka“ v Československu. Výzkum se zaměřuje na Mikulovsko a jeho cílem je zdokumentovat, případně získat do sbírek tyto doklady moderního lidového umění.

● Nová historie

- Během roku 2016 byl realizován výzkum historie zatopené obce Mušov a Vodního díla Nové Mlýny s cílem zpracovat toto téma do nové expozice v Dolních Věstonicích. Vzniklo celkem devět panelů textově a fotograficky mapujících jednak dějiny obce – její zánik i „druhý život“ – a dějiny mušovského kostela, jednak výstavbu Novomlýnských nádrží; je zde zmiňována současně také ekologická problematika vodního díla.
- V roce 2016 byl prováděn výzkum historie Pálavského vinobraní, jehož výsledkem má být výstava, která v roce 2017 připomene sedmdesáté výročí této mikulovské slavnosti.
- V rámci dokumentace soudobých dějin regionu bylo realizováno několik rozhovorů s pamětníky, které jsou nahrány na nosičích a uloženy v podsbírcce fotografie, pohlednice, videozáznamy a mohou být zpřístupněny badatelům.

Jak vypadal mikulovský zámek za Dietrichsteinů, kde spali, kde jedli, kde a jak se jídlo připravovalo a další zajímavé informace předložila posluchačům na své přednášce historička Dobromila Brichtová. (foto Milan Karásek)

● Přírodovědný výzkum

- Botanické oddělení pokračovalo ve floristickém výzkumu květeny Pálavy a okolí Mikulova, zároveň přispívalo do náleзовé databáze NDOP (Nálezová databáze ochrany přírody Agentury ochrany přírody a krajiny ČR).
- V zoologickém oddělení pokračoval dlouhodobý průzkum věnující se ptactvu Lednických rybníků a Novomlýnských nádrží. Na Lednických rybnících bylo prováděno pravidelné hladinové sčítání ptáků, které proběhlo 33krát. Na Novomlýnských nádržích pokračovalo sledování hnízdění na ostrovech, tedy sčítání hnízd všech ptáků, které se uskutečnilo třikrát. Proběhlo též pravidelné lednové sčítání ptáků nádrží jako součást mezinárodního sčítání vodních ptáků.
- Výsledky monitoringu ptáků Lednických rybníků byly zpracovány ve společném příspěvku Petra Macháčka a Vlastimila Sajřta. Dále byly zpracovány výsledky monitoringu z rybníků i nádrží za léta 2011 až 2013 do obdobné publikace jako za léta 2008 až 2010. (viz Publikáční činnost)
- Pokračoval též dlouhodobý monitoring všech hnízd čápů bílých na okrese Břeclav. V průběhu roku bylo kontrolováno 40 hnízd, z nichž bylo 34 obsazeno a z 24 bylo vyvedeno 62 mláďat.
- Průběžně probíhala fotodokumentace ptáků. Vzhledem k tomu, že snímky jsou v digitální podobě, a ne na pevných nosičích (filmové políčko), nejsou vedeny jako sbírkové předměty. Jsou však uspořádaný v PC a zálohovány. Byli foceni zejména vodní ptáci na Nesytu – především potápka roháč, husa velká, kachna divoká, čírky obecná a modrá, lžičák pestrý, volavky popelavá, bílá a stříbřítá, čáp černý, píšík obecný, vodouši bahenní, šedý a tmavý, jespáci malý, šedý, obecný, křivozobý a bojovný, břehouš rudý.

Odborný pracovník zoologického oddělení se účastnil konference:

Celostátní konference České společnosti ornitologické *Každý pták se počítá*, Mikulov, 14.–16. 10. 2016

Referát (Petr Macháček z RMM společně s Josefem Chytilým z Ornitologické stanice Muzea Komenského v Přerově): Jak jsme všechny ptáky na Nových Mlýnech nepočítali.

KNIHOVNÍ FOND

Odborná muzejní knihovna je zaměřena vedle vzdělávací literatury na literaturu regionální, vinařskou a judaika. Knihovní fond je pravidelně doplňován se zvláštním zřetelem na získávání titulů s touto tematikou a dále dle potřeb odborných pracovišť muzea.

Součástí fondu jsou konzervační výtisky, které jsou ukládány ve zvláštním depozitáři. Badatelům je prostřednictvím systému KRAMERIUS též zprostředkován přístup k digitálně zpracovanému historickému periodiku týdeníku *Nikolsburger Wochenschrift*.

V roce 2016 knihovnu doplnilo 174 knihovních jednotek. Všechny knihy byly řádně zapsány do přírůstkového seznamu, zpracovány do katalogů a uloženy. Koncem roku 2016 obsahoval knihovní fond 20 972 knihovních jednotek. Zabezpečení výpůjček, prezenčně i formou meziknihovní výpůjční služby, probíhalo dle požadavků odborných pracovníků i badatelů z řad veřejnosti. V muzejní odborné knihovně je registrováno celkem 50 uživatelů – z řad zaměstnanců 27, z veřejnosti 23 čtenářů. Počet registrovaných výpůjček činil k 31. prosinci 2016 celkem 2 010 titulů, z toho absenčních 1 946. Pokračovala revize knihovního fondu, při níž byla zkontrolována přírůstková čísla 20 000–23 999. Pokračovala také postupná rekatalogizace titulů stahováním záznamů ze Souborného katalogu ČR. V roce 2016 byly zrekatalogizovány monografie s přírůstkovými čísly 16 000 až 16 500.

V průběhu roku probíhala pravidelná výměna publikací – Regionální muzeum v Mikulově vyměňuje své tituly s 39 institucemi. Bylo vyvázáno 21 ročníků *Českého časopisu historického*.

Na základě smlouvy s Moravskou zemskou knihovnou o zhotovení a rozmnožení díla jsou publikace Regionálního muzea v Mikulově, zdigitalizované v rámci krajské digitalizace, přístupné v digitální knihovně Moravské zemské knihovny (*Virtuální sbírka Regionálního muzeum Mikulov*).

POSKYTOVÁNÍ STANDARDIZOVANÝCH VEŘEJNÝCH SLUŽEB

Povinnost poskytování veřejných služeb – dle § 10a zák. č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, v platném znění – byla beze zbytku plněna a odpovídala ustanovením odst. 2, písm. a)–e), vymezujícího standardizované veřejné služby a povinnosti poskytovatelů při zajišťování jejich rozsahu a struktury.

V rámci povinnosti každoročně zpřístupnit veřejnosti sbírku nebo sbírkové předměty prezentovalo muzeum v roce 2016 čtyři výstavy z celkového počtu čtrnácti realizovaných sezónních výstav. Dvě z autorských výstav, uskutečněných v letech 2011 a 2012, byly jako putovní zapůjčeny jiným institucím. Výstavy byly náležitě propagovány ve sdělovacích prostředcích, na webových stránkách muzea i prostřednictvím plakátů a rozesílaných pozvánek na vernisáže.

Muzeum pořádalo programy pro dospělé i pro děti a snažilo se jimi rozvíjet a doplňovat činnost výstavní, kulturně-výchovnou a vědecko-výzkumnou. Širokou veřejností je zvláště pozitivně přijímán *Májový víkend*, jehož součástí je *Muzejní noc*. Již několik let se Májový víkend odehrává nejen v areálu mikulovského zámku, ale i v dalších pracovištích instituce. Školám nabízený projekt *Muzeum a škola pod zámeckou střechou* se stal již součástí výukových plánů řady okolních škol. Širokou i odbornou veřejností jsou požadovány komentované prohlídky expozic a výstav. V roce 2015 úspěšně zahájený muzejní program *Živá synagoga*, zahrnující řadu kulturních i vzdělávacích akcí realizovaných v prostorách opravené synagogy, pokračoval také v roce 2016. Bez spoluúčasti muzea se neobejdou akce respektované již nadregionálně, dokonce i evropskou veřejností – *Mezinárodní kytarový festival, Mikulovské výtvarné sympozium Dílna* a festival art designu *Křehký Mikulov*.

Zpráva o činnosti muzea je každoročně uveřejňována na webových stránkách muzea, přičemž kapitoly týkající se hlavní činnosti organizace jsou pravidelně publikovány ve sborníku *RegioM*.

Výsledkem ediční činnosti muzea v roce 2016 bylo vydání muzejního sborníku *RegioM*. Veškeré publikace vydané muzeem má veřejnost možnost zakoupit v pokladně muzea nebo prostřednictvím internetového obchodu ABZ (www.abz.cz), případně muzeum zajišťuje jejich zaslání na dobírku. O možnosti prodeje informují webové stránky muzea.

Odborné posudky a vyjádření odborných pracovníků byly zpracovávány průběžně dle požadavků a potřeb institucí – zejména v oborech archeologie, historie a botanika.

Standard ekonomické dostupnosti plnilo muzeum u návštěvníků příslušnými slevami, o nichž je informace uváděna na webových stránkách muzea a v propagačních materiálech.

Historický charakter objektu bohužel neumožňuje bezbariérový přístup do všech prostor muzea; do velké části expozic na zámku (*Od gotiky po empír, Galerie Dietrichsteinů, Víno napříč staletími* a část expozice *Tradiční vinařství a vinohradnictví na Moravě*) je však přístup vozíčkářům umožněn, stejně tak do části Kongresového centra a do synagogy. Pro překonávání výškových schodiškových bariér pro tělesně postižené návštěvníky muzea slouží schodolezy s mechanickými invalidními vozíky.

NÁVRHY A REALIZACE PROJEKTŮ – GRANTOVÁ ČINNOST

Nadační fond obětem holocaustu

Z Nadačního fondu obětem holocaustu byl Regionálnímu muzeu v Mikulově v roce 2016 poskytnut grant ve výši 40 000 Kč na projekt *Kulturní a vzdělávací program v Horní*

synagoze. Znovu byl NFOH požádán o podporu v roce 2016 na aktivity chystané pro rok 2017 – projekt *Akce a výstavy v mikulovské synagoze 2017*. Projekt je vedle pořádání koncertů, divadel nebo přednášek zaměřen také na vzdělávací aktivity a osvětovou činnost. Celkové náklady na plánované programy byly stanoveny na 60 000 Kč, z čehož 30 000 Kč bude činit podpora z NFOH.

Město Mikulov

V roce 2016 získalo muzeum dvě dotace z města Mikulova. První ve výši 15 000 Kč byla určena na akci *Májový víkend s muzejní nocí* a druhá dotace ve stejné výši na výstavu *Mikulovské příměří 1866*.

OPRAVY A ÚDRŽBA OBJEKTU

Připojení objektu Zámek 2/3 na dešťovou kanalizaci

Vzhledem k opakovaným stížnostem obyvatel ulice Brněnská na zatékání dešťové vody z objektu Zámek 2/3 byly provedeny úpravy a dešťové svody z tohoto objektu jsou staženy do kanalizace.

Náklady na akci činily 119 265 Kč vč. DPH

Uložení přebytečné zeminy

Po ukončení zakázky Archeologický park Pavlov byly jako vyvolané práce provedeny terénní úpravy okolí s odklizením přebytečné zeminy. Na základě průzkumu trhu byla stavbou v květnu 2016 pověřena firma Společnost Archeopark Pavlov Brno.

Náklady na akci činily 603 789 Kč vč. DPH

Rozšíření kamerového systému zámeckého areálu

Po rozšíření kamerového systému v roce 2015 byla ještě doplněna kamera k prostoru východu z areálu u židovské synagogy na ulici Husova. Tímto opatřením mohlo být ukončeno uzamykání areálu u zmíněného východu v noční době. Kamera byla instalována v květnu 2016.

Náklady na akci činily 80 821 Kč vč. DPH

Udržitelnost projektu Obnova teras barokové zahrady u zámku v Mikulově

Na základě výběrového řízení prováděla celoroční údržbu zahrad zámku Mikulov firma SARAHS Associates, s. r. o.

Náklady na akci činily 1 011 129 Kč vč. DPH

Oprava střechy Udírenské věže

Na základě výběrového řízení byla na opravu střechy Udírenské věže vybrána realizační firma (H & B delta, s. r. o., Vsetín). Smlouva o dílo byla podepsána k 1. červnu 2016, vlastní realizace proběhla úspěšně s termínem předání dokončeného díla k 15. listopadu 2016.

Náklady na akci činily 672 281 Kč vč. DPH

Úprava prostoru před expozicí Víno napříč staletími

Byla provedena likvidace montážní jámy s následným zatravněním prostoru a úpravou dláždění komunikace před vstupem do expozice *Víno napříč staletími*.

Náklady na akci činily 117 813 Kč vč. DPH

Oprava odvodňovacích žlabů příjezdové cesty k zámku

Byla provedena kompletní oprava odvodňovacích žlabů kočárové cesty vedoucí z náměstí na zámek – odvodňovací drážky byly osazeny PREFA žlaby a novými ocelovými rámy mřížových vpustí.

Náklady na akci činily 119 173 Kč vč. DPH

Oprava dlažeb objektu Husova 770 e

Bylo provedeno předlážďení zpevněných ploch poničených při rekonstrukci synagogy. Náklady na akci činily 119 294 Kč vč. DPH

Oprava kamenných vstupních schodišť

Proběhla oprava dvou schodišť – kamenné schody a podesta u vchodu do konzervačních dílen a schody s podestou u vstupu do kanceláří. V druhém případě se jednalo o nahrazení dřevěných stupňů kamennými.

Náklady na akci činily 175 636 Kč vč. DPH

Oprava prostoru kuchyňky Nástupního sálu

V kuchyňce při Nástupním sálu byly vyměněny nevyhovující pracovní plochy za nerezové plochy s příslušným vybavením, byly doplněny spotřebiče a upravena elektroinstalace a vodoinstalace, byly provedeny nové obklady.

Náklady na akci činily 345 831 Kč vč. DPH

Oprava oken v Gröllově sálu

Proběhla repase kastlových oken Gröllova sálu.

Náklady na akci činily 178 262 Kč vč. DPH

Oprava parket ředitelny muzea

Stávající parkety v pracovně ředitele muzea byly opraveny a do míst původně krytých kobercem byly doplněny nové.

Náklady na akci činily 93 694 Kč vč. DPH

Oprava sociálního zařízení Nástupního sálu

Proběhla výměna vybavení sociálního zařízení Nástupního sálu s nezbytnou úpravou elektroinstalace, vodoinstalace a opravou obkladů.

Náklady na akci činily 120 777 Kč vč. DPH

Oprava prostor pokladny muzea

Prostor pokladny muzea byl stavebně upraven na sál pro obsluhu návštěvníků a na zázemí pro průvodce. Byly zde opraveny parkety, upraven a doplněn nábytek a vyměněna elektroinstalace.

Náklady na akci činily 116 553 Kč vč. DPH

Oprava systému závlah východní terasy

V prosinci 2016 byla provedena oprava nefunkčního systému závlah východní terasy s přizpůsobením současnému provozu prostoru. Jako vyvolané práce v souvislosti s touto realizací a s ohledem na danou roční dobu byl na rozrušenou plochu položen předpěstovaný trávník.

Náklady na akci činily 119 252 Kč vč. DPH

Oprava kuchyňky při ubytování nad zámeckou knihovnou

Na kuchyňce sloužící ubytování nad zámeckou knihovnou byly vyměněny pracovní plochy, doplněny skříňky a spotřebiče, provedeny nové obklady a byla upravena elektroinstalace a vodoinstalace.

Náklady na akci činily 105 035 Kč vč. DPH

Oprava havarijního stavu hradebního zdiva

Byla provedena oprava hradebního zdiva za objektem Zámek 2/3, které bylo v důsledku zatékání dešťové vody již ve velmi špatném, až havarijním stavu.

Náklady na akci činily 499 090 Kč vč. DPH